

kerk in de stad

augustus 2018

Protestantse Gemeente Utrecht - www.pgu.nu - 25ste jaargang - Los nummer € 3.00

Kerk in de Stad kwart eeuw!

Deze voorpagina symboliseert de kwart eeuw Kerk in de Stad. In dit slotnummer van jaargang 25 een terugblik op zowel de voor- als de vroegste geschiedenis van dit grootstedelijke kerkblad. Van 'hervormd/gereformeerd grijs' naar veelkleurig protestant, zo is de ontwikkeling van de kerk en haar gedrukte (en natuurlijk nu ook digitaal verkrijgbare) communicatiebindmiddel zichtbaar samen te vatten. Het betreft tevens ongeveer de vijfhonderdste editie: tot 2014 viel 'Kids' 23 keer per jaar op de mat, sinds die tijd een keer per maand.

De bekering van een gelovige

Ds Hans Koops

Dit voorjaar bespraken we in een groepje thema's uit de brieven van Paulus.

Het verhaal over de bekering van Saulus tot Paulus is altijd weer intrigerend. Er is een fel licht en er klinkt een stem. Een overdonderende ervaring in zijn leven. De stem roept hem: 'Saul, Saul, waarom vervolg je mij?'

Saulus wordt hier bij zijn Hebreeuwse naam genoemd. Het zijn precies dezelfde woorden die in 1 Samuël 24 worden genoemd uit de mond van David als koning Saul hem belaagt. En nu klinken in Handelingen deze woorden opnieuw.

Het moet een behoorlijke schok voor Saulus zijn geweest! Het Bijbelverhaal uit zijn kinderjaren, hij kende het uit zijn hoofd, en nu ineens roept het hem bij zijn naam! Dat oude verhaal komt tot leven. Het spreekt hem aan, hij speelt er een rol in. Bekende woorden zijn het uit een bekend verhaal, maar nu zijn ze tot hem gericht. Hij krijgt een rol toegewezen waarin hij zichzelf nooit eerder had gezien: die van kwade kracht.

Identificatie

In die oude verhalen over Saul en David had Saulus zichzelf altijd geïdentificeerd met de held David, dat was zijn rol. En nu staat hij door dat Bijbelcitaat in de schoenen van de paranoïa koning Saul. Hij wordt in het licht gezet van zijn naamgenoot uit het Eerste

* De bekering van Saulus (schilderij Rubens).

Testament en dat opent hem de ogen voor wat hij aan het doen is. Hij jaagt op de man die zoon van David heet. Hier gaat de bijbel open voor een mens. Een oud verhaal komt tot leven in het leven van een mens. De bekering van een gelovig mens is geen heidens karwei, het is een bijbels karwei.

Inzichten

Bij Saulus gaan zijn ogen open op het moment dat hij niets

meer kan zien. Hij wordt blind, maar het is juist het duister dat hem helpt om tot helderheid te komen. Als alles duister is, in de donkerste momenten van het leven, komen nieuwe inzichten. Juist als alles van zijn plaats valt worden andere dingen belangrijk. Andere prioriteiten worden geboren. Als alles duister is, is beter te zien wat er toe doet, wat wezenlijk is.

Er is een vraag gesteld in Saulus' leven: Aanvaard je dat Jezus de

MEDITATIEF MOMENT

Heer is, de koning in je leven? En die vraag zet alles op zijn kop. Saulus moet opnieuw leren kijken. Zo'n vraag heeft tijd nodig. Bekering organiseer je niet. Dat is iets tussen God en mens. Tegelijkertijd stelt dat bijzondere verhaal van Paulus een heel persoonlijke vraag.

Openheid

Lukt het om die (oude) Bijbelverhalen met zoveel openheid te lezen dat ze niet alleen bevestigend tot ons spreken, maar ook ruimte bieden voor inkeer en omkeer?

Maken we zoveel ruimte dat een Bijbelverhaal voor ons opengaat, dat wij er onszelf in herkennen tot eigen troost of schrik? Waar oude woorden met nieuwe kracht tot en mens gaan spreken, daar begint het. Dan gebeurt het.

Dan gaan we in het verhaal staan en worden we mens die niet alleen het Evangelie heeft, maar het Evangelie leeft. Een kerk die niet alleen een boodschap heeft, maar een kerk die een boodschap is!

Bernard Dijkdrenth

Getroffen worden door een opmerking, dat we kunnen leren door met elkaar in gesprek te blijven ondanks felle woordenwisselingen of grof geweld bij gebrek aan woorden. Soms kunnen we alleen maar roepen dat het veel pijn doet of gedaan heeft. Hoop en verwachting geeft het als de veroorzakers van die pijn aangesproken kunnen worden op hun verantwoordelijkheid. Wanneer dat effectief gebeurt, komt de weg vrij voor een nieuwe toekomst. Maar we moeten dat wel willen zien en elkaar de ruimte geven. Te vaak zijn we blijkaar opgesloten in wat we voelen 'niet te kunnen' en 'waarom zouden we het anders doen'? Probeer het eens!

Een recent voorbeeld voor dat 'opgesloten zitten' was voor mij een verkennend gesprek met de rector van de universiteit voor de opleiding van predikanten. Het onderwerp was het gevoelen in kringen van Kerk en Israël dat het echt noodzakelijk is meer aandacht te geven aan het vak Judaïca en dit in te bedden in de universiteitsstructuur. Daarover heerst grote bezorgdheid. In het gesprek bleek dat 'terugkoppeling vanuit de gemeente op prijs gesteld werd'. Het leverde mij inzicht op over de ruimte die er is na de synodale besluitvorming van tien jaar geleden. De synode heeft toen in de IP-nota

Verwonderd zijn

het besluit vastgelegd om in de predikantenopleiding 'Israël een blijvende plaats te geven, zowel in het curriculum als in de programma's van na- en bijscholing'. Dat was een ontdekking.

Nieuwe vragen

Daarna ga je toch op een andere wijze naar de uitwerking van dit onderwerp kijken. Maar na die ontdekking komen ook nieuwe vragen boven als: 'wat maakte dat wij niet werden geïnformeerd? En hoe kan het dat er ondanks intensief contact er kennelijk géén echte vooruitgang is geboekt?' Protestant en rooms-katholiek konden niet altijd met elkaar overweg, maar ze hebben ieder voor zich toch de relatie tot Israël gevonden. En ondanks allerlei verschillen nemen ze het ook voor elkaar op. Ze zijn tenslotte familie van elkaar. Zo zijn ook Joden familie, belangrijke familie!

Beleving

Het verleden leert ons hoe verschillende gemeenschappen in (nieuwe) steden, vanuit hun beleving van stad, volk en cultuur, met elkaar leven en van elkaar leren. Maar kennelijk leren we alleen vanuit de eigen traditie en vaak weten we niet wat de fundamentele zijn van de andere tradities, b.v. de Joodse. Dat zal niet direct veranderen en dat zijn we ons ook niet altijd bewust. Dat is goed zo! Of zouden we daarover verwonderd moeten zijn?

Auteur is lid van de Provinciale Werkgroep Kerk en Israël Utrecht

Internet: www.groep-ken.net.

Treinreis

... en nu alleen nog maar zitten, rijden, kijken loslaten en genieten uur na uur dit alles is mij nu genoeg gewoon niets doen uur na uur...

en toch is dit wellicht het verrassende wachten op nieuwe woorden in stilte herscheppend het heilige nietsdoen...

Oeke Kruythof

Zomer 2018

Hitte kruipt onder mijn huid achter mijn ogen. Zon en wind leggen een grijze sluier over het frisse lente groen. Een vroege herfst zonder kleur lijkt onvermijdelijk.

Later in het tuintje van een vriend juichen kinderen in hun badjes. Ik zie bakfietsen vol kleur en klank. Wielrenners rijden hun eigen tour.

Het leven neemt z'n loop ondanks hitte, kou en regen En wij?... wij danken God voor wat de dag ons brengt.

Fredy Schild

Vespers in Zuidoost

Op zondag 5 augustus is er om 17.00 uur een orgelvesper in de Nicolaïkerk, waarin ds Hans Koops zal voorgaan. Thema is: Afscheid van Jozua. Gelezen wordt uit het Bijbelboek Jozua, hoofdstuk 23 de verzen 1 tot en met 11, over het afscheid van Jozua, de leidsman die het volk Israël over de rivier de Jordaan heenleidde, het beloofde land in.

In het psalmgebed wordt Psalm 62 zowel gelezen als gezongen. Organist is Ko Zwanenburg. Muziek: Concerto in F van Antonio Vivaldi, bewerkt door J.S. Bach (BWV 978). Op zondag 19 augustus is er om 17.00 uur een vesper in de Nicolaïkerk, waarin ds Harry Zeldenrust voorgaat. De lezing is uit Johannes 17: 6-13, uit het gebed van Jezus om eenheid onder zijn volgelingen. Het thema van de overweging daarbij is: Oecumene is vriendschap door de kerken.

De vespers worden geopend met het lucenarium op de wijze van een Griekse avondhymne uit de tweede eeuw. Tijdens het psalmgebed wordt behalve een strofische psalm, een onberijmde psalm uit de Bundel 'Heel mijn ziel' gezongen. Als 'musica pro deo' zal klinken het trio 'Wo soll ich fliehen hin' (BWV 694) van J.S. Bach. Aan de vespers wordt meegewerkt door de cantores van de Torrenpleinkerker van Vleuten. Dick van Dijk is de organist in deze vesper.

Orgelmuziek in de Domkerk op zaterdagmiddag

De concerten in de reeks Zaterdagmiddagmuziek in de Domkerk zijn ook in de zomermaand augustus louter en alleen aan het instrument 'orgel' gewijd. Zoals gebruikelijk beginnen deze – in principe gratis – concerten telkens om half vier. De volgende optredens staan op het programma. Op 4 augustus speelt oud-Domorganist Jan Jansen werken van Bach, Sweelinck, Kee en Alain. Op 11 augustus treedt gastorganist Dariusz Bakowski-Kois uit Polen op. Hij laat zijn publiek die middag werken van Braga, Kerckhoven, Cabanilles, Pachelbel en Kerll horen.

Op 18 augustus neemt de huidige Domorganist Jan Hage weer plaats achter het grandioze Bätz-orgel, teneinde daarop werken van Bach, Welmers, Hage en Reger te laten klinken. Bert den Hertog is op zaterdag 25 augustus aan de beurt; hij vertolkt dan werken van Debussy, Demessieux en Franck.

Mirjam Verschoof pionier bij de Haven

* Mirjam Verschoof.

Pioniersplek de Haven op Kanaleneiland heeft een nieuwe pionier, oftewel voortrekker. Per laatste kwartaal van dit jaar, dus vanaf 1 oktober, gaat Mirjam Verschoof (26) de komende vier jaar in de Haven aan de slag. Mirjam heeft bijna haar theologie studie afgerond in Amsterdam. Kanaleneiland is niet een nieuwe plek voor haar. Ze woont er al sinds 2012 en is actief betrokken op de wijk. Zo coördineerde ze de vrouwenavonden bij Huis van Vrede en was ze als vrijwilliger betrokken bij Villa Vrede en de Toevlucht. De Havenleden zien reikhalzend uit naar haar komst.

Jacobidebat over vrede en veiligheid

Op 5 september is er weer een Jacobidebat, waarin Adriaan van Dis en Beatrice de Graaf in gesprek gaan naar aanleiding van hun recent verschenen werken. Van Dis schreef *In het buitengebied*, een 'roman in verhalen' waarin hij zware thema's als eenzaamheid, angst en het verlangen naar de dood op een ironische manier en met zelfspot beschrijft. De Graaf publiceerde het afgelopen jaar *Heilige strijd: het verlangen naar veiligheid en het einde van het kwaad*. In dit essay geeft zij vanuit een theologisch perspectief haar visie op geweld, het kwaad en onze veiligheid. Stevo Akkerman zal tijdens dit literaire Jacobidebat het gesprek leiden. Het begint om 20.00 uur, de zaal is een half uur tevoren open.

HARTVERWARMEND AFSCHEID DS ANDRIES ZOUTENDIJK

“Voor duizenden mensen ben je genereus orthodox geweest”

Francis Boer

Het is een warme, zomerse zondagmiddag, de Jacobikerk stroomt vol feestelijk geklede mensen op dit ongewone tijdstip en de kerkklokken luiden in een zelden gehoorde combinatie. Wat staat hier te gebeuren? 28 mooie jaren gaan hier vanmiddag worden gevierd, herinnerd en beleefd, als dominee Zoutendijk voor de laatste keer als wijkpredikant de kansel betreedt en doet waar hij zo van houdt: preken, voorgaan in de eredienst.

Het Bijbelgedeelte dat centraal staat in deze afscheidsdienst is 2 Timotheüs 1: 1-12, en dan in het bijzonder vers 7: *God heeft ons niet een geest van lafhartigheid gegeven, maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid.* Zoutendijk be-

gint zijn laatste overdenking als predikant in de Jacobi met een herinnering aan ds Aris Kool, die hem was voorgegaan als dominee in deze kerk. Toen Zoutendijk de oude voorganger opzocht in het ziekenhuis, had die met zijn laatste krachten zijn vuisten gebald en hem een opdracht meegegeven die hij nooit vergeten was: 'Volhouden! Moed houden!'

‘Moed, beleid en trouw’

Zoutendijk spreekt verder. Over de geest van lafhartigheid, die staat voor een comfortabel, fijn geloof, zonder risico's. Dat je juist moed nodig hebt om te luisteren, om in waarheid te horen wat Hij te zeggen heeft. "Het besef dat er een kracht is, niet van jezelf, om mensen te genezen, thuis te brengen. Het evangelie is meer dan woorden, het bestaat in kracht!"

God heeft ons ook een geest van liefde gegeven. "Liefde is meer dan het eigen bewustzijn, liefde is ook juist tussen ons in, dat heb ik werkelijk ervaren." Waar hij op laat volgen: "Wij horen bij elkaar, we wonen in Zijn vergeving." Tot slot legt Zoutendijk de 'geest van bezonnenheid' uit, dat is een verstandig nadenken, geduld hebben en kijken naar wat de gemeente aankan. Hij besluit met: "Een voorganger is ook maar een voorbijganger, maar God gaat voort, dus is er veel te hopen! Hij geeft veel: moed, beleid en trouw. Amen!"

Liederen

Met zorg zijn de liederen in deze feestelijke samenkomst gekozen, van het opgewekte Gezang 44, waarin God wordt geloofd, tot een mix van oude en nieuwe berijming-verzen van Psalm 119. Maar ook een door kamerkoor Santiago prachtig vertolkte bewerking van Psalm 26 en een slotlied (Gezang 409) waarin al het daarvoor gezegde krachtig wordt beaamt. Als de zegen heeft geklonken aan het einde van de dienst, verdwijnt de dominee van de preekstoel en van het toneel, om al snel terug te keren zonder toga. Het woord is nu niet meer aan hem, maar aan twee mensen die namens velen hun dank willen uitspreken.

In de eerste plaats de voorzitter van de Algemene Kerkenraad PGU, René van Bommel, die vertelt hoe Zoutendijk een echte voorganger en roerganger was,

* Afscheid van ds Andries Zoutendijk (foto's Harmen Verburg).

die genoot van leerdiensten, op studenten betrokken was en investeerde in het kringenwerk. René besluit met een uitspraak die hem altijd was bijgebleven van Zoutendijk zelf: "Behalve een kerk die viert, leert en missionair is, moet je een wachtende kerk zijn, de ruimte laten om je te laten verrassen!"

Geen hokje

Wouter Jongebreur, de voorzitter van de kerkenraad, laat hierop volgen: "We vieren dit afscheid, maar niet omdat we je graag zien gaan!" Hij blikt terug op de ver-

vlogen jaren, hoe het met preken altijd ging om Hem aanreiken en hoe 'Zout' nooit makkelijk in een hokje viel te plaatsen. "Voor duizenden mensen ben je genereus orthodox geweest." Tot slot dankt hij God voor wat Hilda en Andries voor de gemeente hebben betekend en spreekt hij de hoop uit Zoutendijk weer af en toe te begroeten als gastpredikant. En terwijl dan prachtige orgelspel de kerk vult, vormt zich een lange rij voor de man die de laatste 28 jaar in deze pelgrimskerk met velen is opgelopen, tot vreugde van de reizigers.

Interview met ds Zoutendijk in oktobernummer *Kerk in de Stad*

Het voor deze editie aangekondigde interview met ds Zoutendijk is in overleg met hem, de auteur en de redactie enkele maanden naar achteren geschoven. In de planning staat het voor het oktobernummer.

* Andries en Hilda Zoutendijk nemen afscheid van hun 'buren', de Zusters Augustinessen (foto Harmen Verburg).

ZO ZOU HET KUNNEN...

Serie leerhuisavonden in het Johannescentrum

Kees Wijnen

“Wie zichzelf geen grote vragen stelt, leeft zomaar, omdat hij er nu eenmaal is. En volgens mij houdt geen mens dat een leven lang vol. Vroeg of laat zal iedereen willen weten of zijn bestaan zin heeft of niet.” Evenals vorig jaar geeft dit citaat van de filosoof Jan Drost ook nu weer de overkoepelende thematiek van de leerhuisavonden goed weer. Niet dat er op ‘grote vragen’ eenduidig antwoorden te geven zijn. De bril waardoor we ernaar kijken, bepaalt onze blikrichting en kleurt ons denken, geloven en voelen. Dat geldt voor theologen en filosofen, voor de traditie waar we uit willen leven. Vandaar het overkoepelende thema voor de nieuwe serie leerhuisavonden, te starten komend najaar in het Johannescentrum: ‘Zo zou het kunnen: geloven, denken, geïnspireerd worden’.

Zo zou het kunnen: geloven in God. God blijft de gemoederen bezig houden. Want God is voor velen niet langer ‘daarboven’. Voor hen is die God verdwenen. Deze constatering roept tegelijk de vraag op of het in deze tijd nog wel mogelijk is om een modern denkend

mens te zijn en tegelijkertijd in God te geloven. Dr. Taede Smedes meent van wel en neemt ons mee op zijn ontdekkingstocht.

Zo zou het kunnen: geïnspireerd worden door de kabbala. Geluk, liefde, eigenbelang en rechtvaardigheid. Het zijn thema's die elk individu en elke gemeenschap raken. Hoe geven we vorm aan ons leven en dragen we bij aan dat van anderen? Dr. Marcus van Loopik en dr. Gert Jan (Gershon) Kloens vertellen ons verhalen over de levenslessen die de oeroude joodse traditie van de kabbala daarover geeft.

Zo zou het kunnen: nieuwe betekenissen ontdekken in oude woorden.

Uittocht, uittrekken: het zijn oeroude woorden die door heel de bijbel heen klinken. Samen met prof. dr. Laurens ten Kate en prof. dr. Marcel Poorthuis ontdekken we deze Bijbelverhalen opnieuw. We lezen ze en geven er aan de hand van theologen en filosofen als Georg Friedrich Hegel, Hannah Arendt, John Caputo en Emmanuel Levinas onverwachte betekenissen aan.

Zo zou het kunnen: nogmaals geloven in God. We kunnen, volgens een theologie die ook in de Reformatie is doorgedrongen, God niet echt in zijn hart kijken, maar alleen uit zijn werken kennen. Maar wat zijn die werken eigenlijk, als er zo veel op de wereld is

dat God weerspreekt? Dat levert een hoop dogmatisch gepieker op en een leer die God moet verklaren maar de gelovige nauwelijks kan overtuigen. Dr. Theo Hettema laat aan de hand van het werk van de Britse theologe Frances Young zien hoe we in het denken over God een overgang kunnen maken van dogmatische leerstellingen naar een mystiek schouwen van God in ons leven.

Waar: De leerhuisavonden worden gehouden in het Johannescentrum, Moezeldreef 400, Utrecht-Overvecht, beginnen om 20.15 uur precies en eindigen om 22.00 uur. Halverwege de avond is er een pauze. De avonden hebben het karakter van een hoorcollege.

Wanneer: 3, 17 en 31 oktober (Smedes), 14 en 28 november (Van Loopik), 12 december (Kloens), 9 en 23 januari 2019, 6 en 20 februari (Ten Kate en op 20 februari samen met Poorthuis), 6 en 20 maart (Heddema). *Kosten:* 55,- voor de hele serie of € 7,50 per avond. Over te maken op IBAN NL 51 INGB 000 1763920 ten name van: Leerhuis Johannescentrum - Overvecht te Utrecht.

Meer informatie of opgave: een mailtje of telefoontje naar Kees Wijnen is voldoende, email: wijnenkees@gmail.com - telefoon 030-2624 278.

Training omgaan met dementie voor vrijwilligers

Op dinsdag 2 oktober is er van 13.30 - 16.00 uur een training ‘Goed omgaan met dementie’ in de Huiskamer van de Wilhelminakerk, Hobbemastraat 41, op de hoek met de Ruisdaelstraat.

Deze training is bedoeld voor vrijwilligers die mensen met dementie tegenkomen in hun vrijwilligerswerk. Dat kunnen vrijwilligers zijn bij inloopactiviteiten of mensen die in een huisbezoek mensen met dementie ontmoeten. Deelname aan de training is gratis.

In deze interactieve training leren de deelnemers meer over dementie en hoe je mensen met dementie kunt herkennen. Vervolgens ga je aan de slag met situaties uit de praktijk. Hoe reageer je bijvoorbeeld als een mevrouw denkt haar overleden man te zien? En hoe zou jij reageren als een man tien keer op een middag hetzelfde verhaal vertelt? In deze training leer je hoe je goed kunt omgaan en contact kunt maken met mensen met dementie.

De training wordt georganiseerd vanuit de PGU en leden van alle Utrechtse kerken kunnen meedoen. De training wordt inhoudelijk gegeven door Samen dementievriendelijk. Er is ruimte voor twintig deelnemers. Opgeven is daarom nodig en kan tot vrijdag 14 september bij Marian van Giezen via marianvangiezen@online.nl of 06 184 199 92. Je kunt dan (eventueel) situaties benoemen in de omgang met mensen met dementie die jij graag besproken zou willen zien. Wij geven dat dan door aan de trainer.

Meer informatie is te vinden op www.samendementievriendelijk.nl.

De ziel in het spel

Deze voor aankondiging is bedoeld om al vast de datum te noteren: zaterdag 29 september. Dat wordt “een dag voor gelovigen en ongelovigen, voor kerkelijke en niet-kerkelijke zinzoekers, voor wie iets heeft of had met een geloofstraditie en voor wie daar wel eens op een andere manier mee wil kennismaken.”

‘De ziel in het spel’ is kortom een dag voor iedereen die, in de drukte van het leven, met wat er is en wat er ontbreekt, blijft zoeken naar God en blijft verlangen naar meer. Een dag ook voor wie het vorig jaar gemist heeft of het nog wel een keer wil meemaken.

Deze zinzoekersdag met predikant en psycho-syntheticus Toos Wolters, is op zaterdag 29 september in het Johannescentrum. Het begint om 10.00 uur en duurt tot 16.00 uur.

Meer informatie: e-mail: tooswolters@planet.nl.

Profetieën voor de economie

Bij gelegenheid van het afscheid van haar directeur Joost van der Net en het aantreden van de nieuwe directeur, Peter Broeders, houdt de Stichting Thomas More op 20 september in de Gertrudiskapel een symposium met als titel: ‘Welke profetieën voor de economie? - Een katholieke stem’.

De bekende Italiaanse econoom en filosoof, Luigino Bruni, visiting professor aan Tilburg University namens de Stichting Thomas More en dr. Joost van der Net houden beiden een referaat. Een korte samenvatting daarvan luidt als volgt.

In de achttiende eeuw was het katholicisme een belangrijke steun voor het opkomend kapitalisme. Een minderheid van katholieken echter verhief haar stem tegen het nieuwe ‘stelsel van de hebzucht’. Zo kwamen in Frankrijk de aanhangers van de ‘pure amour’-beweging er tegen in het geweer. Mettertijd werd het protest luider en de stem van profeten krachtiger. Luigino Bruni en Joost van der Net beschrijven het historisch proces en komen in scherpe analyses tot de conclusie dat er een sterke noodzaak bestaat om in onze tijd profetisch te zijn. Het bestuur van Stichting Thomas More nodigt belangstellenden uit bij deze lezingen met aansluitend receptie ter gelegenheid van het afscheid van de heer Joost van der Net en voor kennismaking met de heer Peter Broeders. Het programma ziet er voor die donderdag 20 september zo uit: 15.00 uur ontvangst,

15.30 uur welkom door Peter Broeders, 15.35 uur referaat prof. Luigino Bruni, 16.15 uur referaat dr. Joost van der Net; 16.45 uur gesprek en 17.00 uur afsluiting door prof. dr. Ben Vedder, voorzitter van de Stichting Thomas More. Aansluitend is er tot 18.00 uur een borrel.

Beide referaten zijn Engelstalig. De Gertrudiskapel is gekoppeld aan vergadercentrum In de Driehoek, adres Willemsplantsoen 1c.

Zomeractiviteiten Wilhelminakerk

In de maand augustus zijn er allerlei zomeractiviteiten in de Huiskamer van de Schildersbuurt (Hobbemastraat 41).

Maaltijd - elke maandag om 18.00 uur wordt een eenvoudige maaltijd geserveerd in de Huiskamer van de Schildersbuurt. Meld u wél even vooraf aan via huiskamer@wilhelminakerkutrecht.nl. Kosten worden gedeeld. De maaltijden zijn op 6, 13, 20 en 27 augustus. Aansluitend kan wie dat wil, meedoen aan de meditatie: van 19.00 tot 19.30 uur samen luisteren, stil zijn en bidden rond een Bijbeltekst.

Inloop: in juli en augustus twee keer per week inloop: op dinsdagochtend en donderdagmiddag. Iedereen is welkom voor een praatje, spelletje, iets lezen met een kopje koffie/thee.

Dinsdag 7, 14 en 21 augustus inloop in de Huiskamer van 10.00 tot 11.30 uur; Dinsdag 28 augustus is er soos in de kerk. Donderdag 2, 9, 16, 23 en 30 augustus: inloop in de Huiskamer van 14.30 tot 16.00 uur.

Utrecht Lezing over 'God, evolutie en moraal'

In de reeks Utrecht Lezingen is op woensdagmiddag 26 september weer een bijeenkomst voor ouderen in Parc Transwijk, Hof van Transwijk 16. Dr. Pouwel Slurink geeft de eerste lezing van het nieuwe seizoen, getiteld: 'God, evolutie en moraal'. Dr. Pouwel Slurink is ethicus en wetenschapsfilosoof. Zijn onderzoek richt zich op het verband tussen de moderne evolutiebiologie en de filosofie.

"Als God niet bestaat, mag alles", zei Iwan Karamazov. Er lijkt een koppeling te bestaan tussen moraal en godsdienst. Dat kan leiden tot geweldadige excessen, zoals we die kennen uit het verleden en nu nog dagelijks meemaken. Als de wetenschap zegt dat wij het product zijn van de evolutie, vragen we ons af: waar komen dan de menselijke moraal en de godsdienst vandaan? Is de moraal door de godsdienst uitgevonden of is de godsdienst ontworpen om mensen een moraal op te leggen? Maar dieren en oermensen zijn niet immoreel. Ze helpen elkaar en gunnen elkaar dingen. Alles wijst erop dat moraal en godsdienst los van elkaar bestaan, maar op een gegeven moment 'iets met elkaar zijn begonnen'... Tijdens de lezing van dr. Slurink onderzoeken inleider en toehoorders hoe dit is gekomen en of we moraal en godsdienst weer uit elkaar kunnen halen. Ten slotte rijst ook de vraag: Wat blijft er over van godsdienst en moraal in een tijd van wetenschap?

* Dr. Pouwel Slurink.

De toegang plus koffie en thee zijn gratis bij de Utrecht Lezing op 26 september. Wel verwachten de organisatoren een bijdrage in de collecte van minimaal vijf euro om de kosten te dekken. De Hof van Transwijk is een plein aan de Lomanlaan. Het is bereikbaar via diverse buslijnen; in de directe omgeving is voldoende (gratis) parkeerruimte. Iedereen is hartelijk welkom. De zaal is open vanaf 13.30 uur.

Kerken Kijken tot Monumentendag

De Domkerk is een van de twaalf binnenstadskerken die deelnemen aan Kerken Kijken Utrecht. Gedurende de zomermaanden tot en met Nationale Monumentendag (zaterdag 8 september) zijn de twaalf monumentale binnenstadskerken dagelijks geopend voor publiek en zijn er gastheren/vrouwen om bezoekers te ontvangen en over de kerk te vertellen. Kijk voor informatie op www.kerkenkijken.nl.

DS MEIJVOGEL HELPT UTRECHT-WEST MET DE VERANDERING

'Laat u leiden door de Heilige Geest'

Jurjen de Pauw

Op 22 april ging hij voor in zijn eerste eredienst bij de gemeente Utrecht-West. "Het was een mooie dienst, een mooie preek en er was zelfs een intochtpsalm." Zomaar enkele reacties van gemeenteleden. Toch blijft ds Dirk Meijvogel niet lang in de gemeente. Dit heeft alles te maken met de overgangsfase waarin de protestantse wijkgemeente Utrecht-West nu zit. Ds Meijvogel is geen gewone predikant. Als interim-predikant is hij werkzaam voor de PKN en geeft hij tijdelijke ondersteuning aan kerkelijke gemeenten die te maken hebben met verandering, crisis of conflicten. Een interview.

"Als interim-predikant ben je meestal maar kort verbonden aan een gemeente", vertelt hij. "Zo werk ik momenteel ook in Bleiswijk, waar we nu richting afronding gaan. Naast mijn rol als interim-predikant ben ik ook binnenvaartpredikant met Oost-Nederland en Duitsland als mijn werkgebied en Duisburg als mijn standplaats."

Vanuit zijn woonplaats Harderwijk rijdt Dirk Meijvogel naar een afgesproken plaats, zijn auto wordt aan boord gehesen en hij vaart een stuk mee. "Aan boord verleen ik dan pastoraat. In Duisburg en Mannheim ga ik regelmatig voor als predikant. Ook neem ik deel aan toerustingsweekeinden voor binnenvaartschippers en hun gezinnen. Ik moet vaak improviseren en dat is mooi. Het is net wat anders dan 'gewoon' gemeentepredikant zijn."

Vissersgeslacht

Nadat hij weer van boord is rijdt hij terug naar Harderwijk waar hij samen met zijn vrouw woont. "Samen hebben we vier kinderen, drie jongens en een dochter. Ik ben niet geboren in Harderwijk, maar in Katwijk aan Zee. Daar ben ik opgegroeid in een vissersgeslacht. Ik ben mijn loopbaan gestart als noordzeevisser en als snel had ik mijn eigen onderneming. Later heb ik het bedrijf van de hand gedaan en ben ik theologie gaan studeren. Na mijn studie ben ik begonnen als gemeentepredikant in Loenen aan de Vecht. Na vijf jaar volgde de hervormde gemeente Hierden. Hier heb ik acht jaar gewerkt. Uiteindelijk volgde de overstap naar interim-predikant."

Voorbijganger

Alhoewel je de twee woorden in één adem uitspreekt, zit er een groot verschil tussen een interim-predikant en een predikant", vertelt ds Meijvogel. "De eerste zorgt voor een goede begeleiding aan de gemeente die hulp nodig heeft. Hij loopt niet voorop, maar is slechts voorbijganger. Samen met de gemeente zoekt hij naar de identiteit en eigenheid en helpt om die te ontplooiën. Een predikant daarentegen heeft over het algemeen een duidelijke visie voor de gemeente."

* Ds Meijvogel: "... Ik ben van de eenvoud van structuur, zodat iedereen het snapt"... (foto Jurjen de Pauw).

"Als interim probeer ik dat te mijden. Juist samen die eigenheid naar boven halen vind ik prachtig om te doen. Waar wordt de gemeente door gebouwd en wie is de gemeente zonder dominee? Dat zijn meestal de vragen die ik als eerste stel. Daarnaast bekijk ik alle processen binnen de gemeente en leg bloot waar verbetering in zit. Alhoewel ik resultaatgericht ben, ben ik niet verantwoordelijk voor het resultaat. Het gaat om het proces dat je begeleidt. Ik denk daarbij vaak aan de woorden van Paulus: 'Ik heb geplant, Apollos heeft water gegeven, maar God heeft doen groeien. Het is niet belangrijk wie plant of wie begiet; alleen God is belangrijk, want hij doet groeien. Wie plant en wie begiet hebben hetzelfde doel, al worden ze ieder apart beloond overeenkomstig

"De toekomstige dominee mag wat mij betreft in zijn handen knippen dat hij in zo'n gemeenschap mag komen"

de moeite die ze zich hebben gegeven. Dus wij zijn medewerkers van God en u bent zijn akker'. Nieuwe Bijbel Vertaling, 1 Korintiërs 3:6-9.

Tevredenheid

Het succes van een geslaagde begeleiding ligt aan de opdracht. Het mooiste is het moment dat beide partijen tevreden zijn. Zo ontstaat er rust. Het gevoel van gekwetst zijn heeft een plek gekregen en mensen kunnen weer ademen. En dit gaat niet van het ene op andere moment. Daarvoor is tijd nodig.

De opdracht die ik voor Utrecht-West uitvoer bestaat uit een aantal onderdelen. Allereerst is er herstelwerk te doen met stedelijk. De afgelopen periode is voor beide partijen niet fijn geweest en er is weer toenadering tot elkaar. Het doel is dat men weer met elkaar om de tafel kan om te bouwen aan de toekomst. Daarbij hoort ook een stuk begeleiding van de kerkenraad door mij. Het uiteindelijke doel is dat ik de gemeente help met het schrijven van een plan en het zoeken van een nieuwe predikant. Naast deze taak ga ik regelmatig voor in erediensten en verleen ik bijzondere bijstand aan gemeenteleden die dit nodig hebben.

Potentie

Het eerste contact met de gemeente Utrecht-West heeft Dirk Meijvogel als "erg positief" er-

varen. "Het is een hechte frisse groep mensen met zoveel moois in zich. Daar zit potentie in. Wat ik merkte tijdens de gesprekken is dat er veel activiteiten zijn en daardoor ook veel taakgroepen en commissies zijn. Een idee is om op zoek te gaan naar een eenvoudige structuur. Dragen alle commissies afzonderlijk iets bij of kunnen we er een paar combineren? Ik ben van de eenvoud van structuur, zodat iedereen het snapt. Neemt niet weg dat er goede initiatieven zijn met een hoge mate aan diversiteit en breed in vormen. Wat ik mooi vind om te zien is dat het een christusvolgende gemeente is. Volgelingen van Jezus Christus, dat is kerk zijn."

Een mooi voorbeeld van de saamhorigheid komt uit de eredienst van 17 juni. Het was een dienst met een ambtsdrager van dienst, die zowel de taak van diaken als ouderling had. Tijdens de collecte stond direct iemand op met de vraag of zij kon helpen. Na de dienst vroegen mensen of ze konden helpen met andere taken. Ds Meijvogel tot slot: "Het is werkelijk een bijzondere gemeente. Ze doen het met elkaar en kijken wat ze daarin kunnen betekenen voor God, voor elkaar en de mensen om hen heen. Dat vind ik machtig mooi. De toekomstige dominee mag wat mij betreft in zijn handen knippen dat hij in zo'n gemeenschap mag komen."

Orgelzomer in de Jacobikerk

Joost van Beek

Net als in de Domkerk en de Nicolaïkerk (zie elders deze pagina) is augustus ook in de Jacobikerk orgelzomermaand. Op vier achtereenvolgende donderdagavonden vertonen de vaste organist van de kerk, Gerrit Christiaan de Gier, en twee gastorganisten hun kunsten. Tijdens de eerste twee concerten zijn zowel het Hess-kabinetorgel als het Garrels/Meerehoofdorgel te beluisteren, tijdens de andere concerten klinkt alleen het hoofdorgel.

Jaap Zwart, organist van de Andreaskerk te Hattem en de Grote Kerk te Harderwijk, opent de serie op 2 augustus. Een van Zwarts specialiteiten is de uitvoering van relatief onbekende orgelmuziek uit de negentiende en twintigste eeuw. Zijn programma in de Jacobikerk geeft daar ook blijk van.

Bekende namen als Max Reger, Albert de Klerk en Jacob Bijster staan gebroederlijk naast minder bekende componisten als Luigi Botazzo (Italië), Oskar Lindberg (Zweden) en Hermann Schroeder (Duitsland). Na een eigen compositie van Zwart en een improvisatie is Bachs Passacaglia de 'grande finale' van het concert. Op 9 augustus neemt Christiaan Ingelse plaats op de orgelbanken. Ingelse trad onlangs vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd terug als organist van de Sint-Jan in Gouda. Ter gelegenheid van deze gebeurtenis componeerde hij een 'Goudse Suite'. Dit werk zal hij ook in de Jacobikerk spelen, naast een ander werk van eigen hand. Op het programma staat verder muziek van Georg Böhm, Johann Sebastian Bach, Felix Mendelssohn en Johannes Brahms.

De Gier

De concerten op 16 en 23 augustus zijn voor rekening van Gerrit Christiaan de Gier. Het concert op 16 augustus heeft als

thema 'Nederlandse en Engelse orgelmuziek'. Nederland is vertegenwoordigd met muziek van Anthoni van Noordt, Conrad Friedrich Hurlebusch, Eelke Mombach, Jacobus Bonset en Klaas Jan Mulder (wiens tiende sterfjaar dit jaar wordt herdacht). Vanuit Engeland komen Henry Purcell, Samuel Sebastian Wesley, Charles Wood, Charles H.H. Parry en Charles V. Stanford bij wijze van spreken naar de Jacobikerk. Verder staat er een improvisatie op het programma; of die een Nederlands of Engels tintje krijgt, daarover valt nu nog niets te zeggen...

Het slotconcert op 23 augustus is volledig gewijd aan Johann Sebastian Bach. Dit evenement, onder de noemer 'Bach in de Jacobi', vindt alweer voor het dertiende jaar op rij plaats. Daarmee heeft De Gier inmiddels meer dan de helft van Bachs orgeloeuvre op 'zijn' orgel(s) vertolkt. Het ook dit jaar weer gevarieerde programma bevat zowel vrije werken als grotere en kleinere koraalvoerspelen.

* Jaap Zwart (foto Henri van der Beek).

Alle concerten beginnen om 20.00 uur. De toegang is vrij, een (zo mogelijk genereuze) gift na

afloop is zeer welkom. Meer informatie staat op www.jacobiconcerten.nl.

Orgelzomer in de Nicolaïkerk

Joost van Beek

Vanaf zaterdag 4 augustus staat de Nicolaïkerk in het teken van de Utrechtse Orgelzomer. Tijdens vijf concerten zijn het zogeheten Sweelinck-orgel (1953) en het hoofdorgel (1956), allebei gebouwd door de Deense firma Marcussen & Søn, in al hun facetten te beluisteren. De drie organisten van de Nicolaïkerk (Ko Zwanenburg, Berry van Berkum en Karel Demoet) verzorgen ieder één concert. De overige concerten worden gegeven door Gerrit Christiaan de Gier, organist van de Jacobikerk en Arno van Wijk, organist van de Grote Kerk in Goes (een kerk met eveneens een Marcussen-orgel).

Ko Zwanenburg bijt op 4 augustus het spits af met muziek van

Johann Sebastian Bach, Robert Schumann en Julius Reubke. Van laatstgenoemde, een leerling van Franz Liszt, klinkt de indrukwekkende Sonate über den 94. Psalm. In dit symfonische gedicht verklankt Reubke een aantal teksten uit Psalm 94 (onberijmd). Teksten over (sociaal) onrecht en vergelding, op indringende wijze getoonzet.

Frankrijk

Op 11 augustus is het de beurt aan Karel Demoet. Hij neemt ons mee op een tijdreis door Frankrijk die begint in de zeventiende eeuw en vervolgens met een grote sprong in de twintigste eeuw belandt. Op het programma muziek van Guillaume-Gabriel Nivers, Jehan Alain en Maurice Duruflé. Jehan Alain, wiens zus Marie-Claire later furor zou maken als organist, stierf op jonge leeftijd in de loopgraven van de Tweede Wereldoorlog. Een veelbelovend ta-

* Organist Arno van Wijk (foto Corine van Wijk-Edskes).

lent, in de knop gebroken. Twee jaar na zijn dood bracht collega-componist Maurice Duruflé hem

een muzikaal eerbetoon, de *Prélude et fugue sur le nom d'Alain*.

Arno van Wijk schotelt ons op 18 augustus muziek voor van onze landgenoten Anthoni van Noordt en Paul Christiaan van Westering, wiens complete orgeloeuvre Van Wijk recent op cd vastlegde. Tussen de twee Nederlanders in staat de twintigste-eeuwse Leipziger componist Johannes Weyrauch, leerling van onder meer Sigfrid Karg-Elert. Van hem klinkt de Orgelsonate in e.

Op 25 augustus zet Berry van Berkum Johann Sebastian Bach en Louis Vierne tegenover elkaar. Van Bach klinken onder andere een aantal delen uit het meesterwerk waarin vele technieken, gevoelens en verhaallijnen samenkomen: de *Goldbergvariaties*. Een werk dat de musicus ruimte geeft om er zijn eigen vertelling van te maken. Dat geldt ook voor Viernes *Pièces de fantaisie*, waaruit Van Berkum

twee delen heeft gekozen.

Gerrit Christiaan de Gier sluit de serie op 1 september af. Hij brengt tijdens zijn concert onder meer een hommage aan Jeanne Demessieux en Piet Kee. De legendarische Franse Jeanne Demessieux, die volgens de overlevering pedaal speelde op hoge hakken, overleed een halve eeuw geleden op jonge leeftijd. De Gier herdenkt haar met enkele van haar *Chorale Preludes on Gregorian Chant Themes*. Piet Kee ontviel ons onlangs in de gezegende leeftijd van 90 jaar. Zijn vader Cor was van 1958 tot 1965 docent aan het Utrechts Conservatorium. Van beiden staat muziek op het programma.

Alle concerten beginnen om 13.00 uur. De toegang is vrij, een (zo mogelijk genereuze) gift na afloop is zeer welkom. Meer informatie staat op www.nicolaiconcerten.nl.

Vespers en metten uit Officie van Augustinus

Anne-Marieke Koot

Op zondagmiddag 26 augustus klinkt in de kathedraal aan de Lange Nieuwstraat 36 het Officie van Augustinus. Dit muziekstuk werd eeuwenlang gezongen op de vooravond en de feestdag van de Heilige Augustinus, 28 augustus.

De teksten van de gezangen gaan over belangrijke gebeurtenissen in het leven van de heilige Augustinus, zoals het proces van zijn bekering en zijn laatste momenten met zijn moeder Monica. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat het officie vermoedelijk gecomponeerd is aan het begin van de twaalfde eeuw in de omgeving van Luik.

Zowel de teksten als de muziek van het officie worden toegeschreven aan Rupert van Deutz, die als jonge

man leefde in de benedictijner Luikse Sint-Laurentiusabdij.

Schola's

De Utrechtse vrouwen schola (UVS) onder leiding van Arnoud Heerings zal de eerste Vesper zingen. De Vrouwen-schola van de Josephkerk, onder leiding van Marietrees Broeren laat vervolgens (een gedeelte van) de Metten horen. Tussen de twee 'vieringen' zal pater Schrama iets vertellen over het Officie van Augustinus.

De bijeenkomst begint om 16.00 uur en zal ongeveer een uur duren. De toegang is gratis. Na afloop is er een collecte. Iedereen is van harte welkom.

Meer informatie: www.josephkerk-utrecht.nl en: www.utrechtsevrouwen-schola.dyndns.org.

* Utrechtse vrouwen-schola (foto Lyda Ritzer).

DIACONAAT WERELDWIJD

Hanneke Monsuur

Ds Joram Oudshoorn is zondagmiddag 1 juli met zijn gezin vanuit de wijk-gemeente Nieuwe Kerk Utrecht uitgezonden naar Namibië. De dienst werd geleid door wijkpredikant ds Dirk de Bree.

Hij preekte naar aanleiding van Mattheüs 28: 16-20, over de uitzending van de discipelen. Het thema was 'Mission impossible?'. "Jezus zegt: ga er op uit. Maak alle volken tot mijn leerlingen. Een onmogelijke opdracht, toch? Jezus komt ons tegemoet; we hoeven niet eerst onszelf te bewijzen."

Roeping

De Bree zegt over de roeping van de familie Oudshoorn dat het een spiegel is voor ons allemaal. "Zeg niet te snel: een roeping krijgen geldt niet voor mij. Bid en luister: dan weet je waarvoor je geroepen bent."

Ds J.C. van Trigtr van de GZB verzorgde de uitzending, waarna het gezin Oudshoorn werd toegezongen met het lied 'Wees gezegend' (van Leviticus). Janneke Koorevaar en Ada Veldhuizen van de thuisfrontcommissie gaven een Bijbeltekst mee. Van Trigtr sprak vervolgens de familie Oudshoorn toe, namens regio-

GEZIN OUDSHOORN UITGEZONDEN VANUIT NIEUWE KERK

Missie: 'Mensen in Namibië toerusten'

* De viering met de 'uitzending' van het domineesgezin Oudshoorn was extra feestelijk met vijf dopelingen; inzet: ds Joram Oudshoorn (foto's Inge Kalle-den Oudsten).

coördinator ds W.H. den Hartog: "Er is veel toerusting nodig in Namibië." Harmen van der Kolk hield namens de thuisfrontcommissie en

de Nieuwe Kerk een toespraak. "In de voorbereiding waren er moeilijkheden: op zich een goede voorbereiding van het werk, want dat zal ook niet eenvoudig zijn."

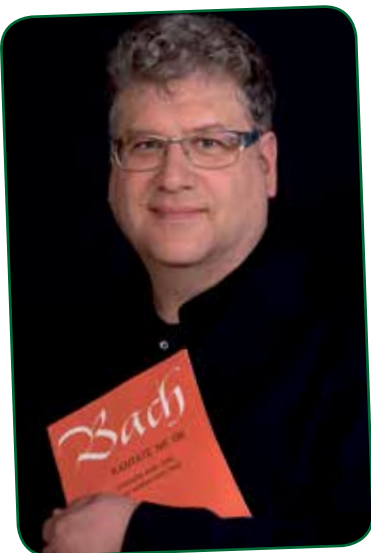
Missie

Ds Joram Oudshoorn sprak zelf ook en vertelde over hun missie: "Mensen in veelkleurig Namibië toerusten om zelf als discipel van Jezus te leven, de lokale gemeen-

te op te bouwen en het evangelie te delen met anderen. Zending is geen privéproject, maar iets dat we samen doen als gemeente."

Docent

Ds Joram Oudshoorn zal als theologisch docent aan de Namibia Evangelical Theological Seminary (NETS) studenten toerusten en coachen. Het gezin gaat wonen in de stad Windhoek.

Arnold Rietveld

In juni kon ik de zwarte toga van het kerkkoor van de Engelse kerk al aan de wilgen hangen na de Evensong in Zwolle. Vanaf 8 juli kwam daar ook nog eens de rode toga van de Schola Davidica bij na de Evensong in de Haagse Kloosterkerk. Het was het afscheid van een bijzonder intensief seizoen met leuke extra's zoals uitvoering "Ein fester Burg ist unser Gott" in de Thomaskirche te Leipzig, Rossini's Messe Petit Sonnelle met Leeuwenbergh Vocaal Ensemble en ten slotte Vivaldi's Magnificat op kerstavond met Stichting Eemland Muziekproject.

Maar die leuke extra's hadden natuurlijk een leuke prijs. Ik weet nog wel dat ik op tweede kerstdag zó moe was, dat de man die mij een

gezegende Kerst wenste op weg naar de uitgang als antwoord van mij kreeg: "Gezegend Pasen". En nu lijkt het wel alsof Pasen snel is overgegaan naar de zomertijd.

Zingen is een hobby, net als sportvissen. De sportvisser heeft zelfs speciale kleding en attributen. Ik heb dus mijn kleding en attributen zoals een muziekstandaard en een koormap. Mijn rugzak zit dan veelal vol en mijn toga moet ik dan in een grote boodschappentas bij mij dragen. Ik kan in tegenstelling tot de sportvisser geen eigen werphengel of eigen kleding kiezen. Er zijn bepaalde voorschriften te volgen. In sommige koren mag je geen individualist zijn, dus gelijkstemmigheid mag verder gaan dan alleen maar het zingen. Je moet daar dezelfde toog dragen en dezelfde koormap gebruiken. Ik zal mij nu beperken tot mijn toga's. Bij goed weer loop ik met mijn zwarte toga in processie het kerkgebouw van de Engelse kerk in en later weer uit. Het kerkgebouw heeft de afmetingen van een dorpskerkje zodat de route die ik afleg misschien wel een van de kortste processies is die deze stad rijk is. Bij slecht weer lopen wij via de sacristie naar de koorbanken vlak bij de communie tafel. Wij worden daarbij zelden overvallen door slecht weer. Wij hebben na de december Evensong in processie het kerkgebouw

verlaten en liepen toen over vers gevallen sneeuw. Ik vond het een uitgelezen mogelijkheid om in de pastorietaan te poseren voor een foto. Na een paar foto's begonnen wij uit joligheid sneeuwballen naar elkaar te gooien.

Ik neem mijn zwarte toga ook mee als het koor ergens anders Evensong zingt, zoals dit seizoen in Vianen en in Zwolle. Na de Evensong in Zwolle liepen wij weliswaar niet in processie de kerk uit, maar werden wij op weg naar de parkeerplaats overval-

len door een heuse stortbui. Al onze toga's waren nat. En dat terwijl wij bij aankomst onze toga's eerst in de zonneschijn ophingen aan de overkapping van het fietsenhok bij de ingang van de kerk.

Ik heb mijn versleten zwarte toga medio juli naar de kleermaker gebracht, maar die was niet meer te herstellen, dus was ik plan een nieuwe te laten maken. Ik ben zelfs naar de lapjesmarkt gegaan om nieuwe stof te kopen en toen kwam

*Toga's even niet nodig.... (foto Arnold Rietveld).

ASJEMENOU

het probleem van het laten maken. Ik probeerde twee kledingreparatiebedrijfs in mijn buurt. Beide winkeleigenaren vertelden mij dat arbeid in Nederland duur is en een winkeleigenaar vertelde zelfs dat ik beter naar de Kanaalstraat kon gaan, want daar waren wel Marokkaanse kledingzaken die iets in mijn maat hadden. Ik belandde uiteindelijk bij de Gouden Schaar op de Amsterdamsestraatweg. En mijn mond viel open van verbazing toen de man achter de toonbank vertelde dat hij mijn nieuwe toga wel wilde maken. Na de laatste Evensong bij de Schola kreeg ik die toga mee naar huis. Als gastzanger mocht ik altijd een toga lenen. Maar ik viel zo structureel in dat ik altijd dezelfde gebruikte. En nu is die toga in semi-permanente bruikleen. Ik mag zelfs een sticker met mijn naam op de kledinghoes plakken van mijn illustere voorganger.

Ik ga nu op vakantie en daarna zal ik het resultaat bij de Gouden Schaar hopelijk dankbaar in ontvangst kunnen nemen. Ik wens iedereen – zanger of geen zanger – een welverdiende pauze in deze zomermaand.

Petra van Langen

Dit jaar viert de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis, de oudste musicologische vereniging ter wereld, haar 150ste verjaardag. De jubileumactiviteiten starten op donderdag 23 augustus met de opening van een tentoonstelling over 150 jaar KVNMM, in de Utrechtse Universiteitsbibliotheek.

In de tentoonstelling en de speciaal voor de gelegenheid gemaakte documentaire wordt de bijdrage van de KVNMM aan het onderzoek naar het Nederlandse muzikale erfgoed in beeld en geluid gepresenteerd. De officiële opening is op 23 augustus om 17.00 uur in de Universiteitsbibliotheek, locatie binnenstad, Drift 27. De tentoonstelling is tot en met 24 november vrij toegankelijk tijdens de openingstijden van de Universiteitsbibliotheek.

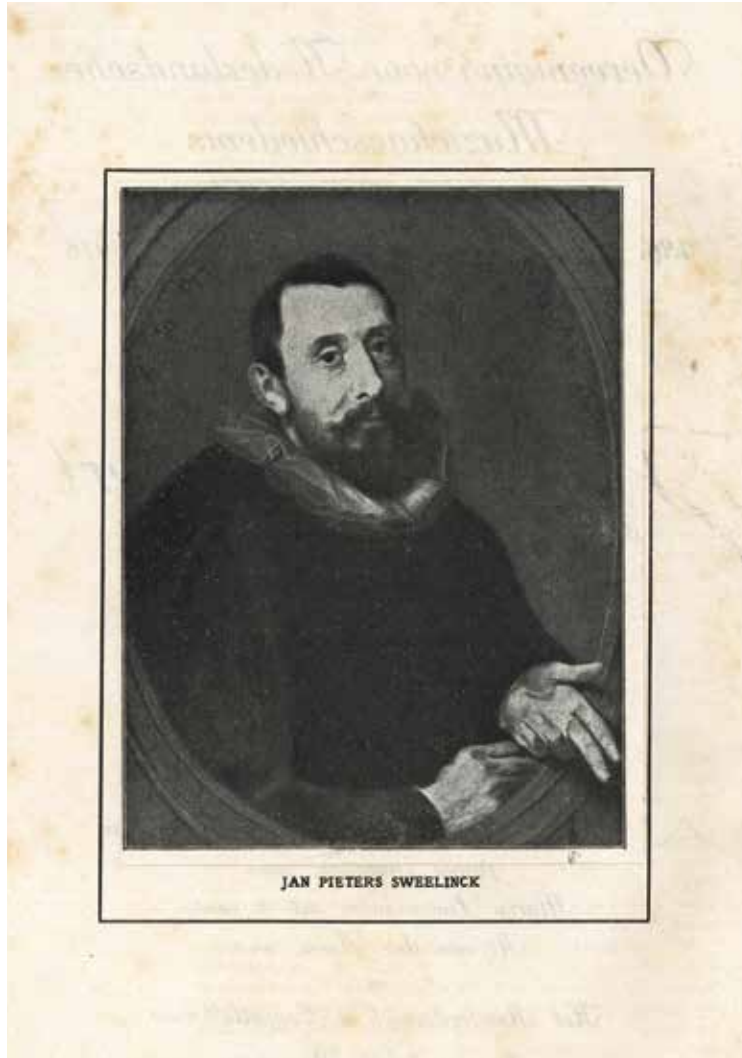
150 jaar KVNMM

In haar lange geschiedenis heeft de vereniging niet alleen het complete werk van Nederlandse componisten als Josquin Desprez en Sweelinck voor onderzoek en uitvoering beschikbaar gemaakt, maar ook talrijke monografieën gepubliceerd over het Nederlandse muziekleven. Bovendien is zij uitgever van het belangrijkste Nederlandse muziekwetenschappelijke tijdschrift, het TVNM.

De KVNMM grijpt haar jubileum aan om deze belangrijke bijdragen aan de (inter)nationale

VAN SWEELINCK TOT DIEPENBROCK

Tentoonstelling in Universiteitsbibliotheek

* Jan Pieterszoon Sweelinck, Nederlands beroemdste componist.

muziekwetenschap onder de aandacht te brengen. Dit najaar zijn er, behalve de tentoonstelling met documentaire, ook twee symposia, verschillende concerten en projecten voor conservatoriumstudenten en amateurkoren en -ensembles.

Met dit scala aan activiteiten wil de KVNMM een impuls geven aan de kennis over en uitvoering van de muziek van Nederlandse componisten uit de afgelopen eeuwen. Een overzicht van alle activiteiten staat op de tijdelijke website <http://jubileum.kvnm.nl/>.

Muzikale omlijsting

De feestelijke opening van de tentoonstelling voor genodigden vindt plaats op donderdag 23 augustus om 17.00 uur in de Eetzaal van Universiteitsbibliotheek Binnenstad. Musicoloog en samensteller Petra van Langen licht de opzet van de tentoonstelling toe.

De documentaire '150 jaar KVNMM – Een zoektocht naar schatten uit het muzikale verleden' van Jochem van der Heide wordt vertoond en ingeleid met een kort interview met de maker. In afwisseling met de presentaties voeren conservatoriumstudenten van Codarts Rotterdam enkele liederen voor zang en piano uit het fonds van de KVNMM uit van onder meer

* Logo van de 150-jarige Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis

Alphons Diepenbrock en Leo Michiels. De bijeenkomst sluit af met de bezichtiging van de tentoonstelling en een receptie.

Vrij toegankelijk

De tentoonstelling is vrij toegankelijk tijdens de openingstijden van de Universiteitsbibliotheek Locatie Binnenstad. Na 13.00 uur en gedurende de weekeinden moet men zich kunnen legitimeren.

De documentaire wordt ook vertoond tijdens het Festival Oude Muziek in Tivoli Vredenburg, van 30 augustus tot en met 2 september.

Auteur is secretaris van de KVNMM.

ANNEKE KAAI SCHILDERT UIT ZORG OVER DE SCHEPPING

‘Wake up!’ kunst in de Jacobikerk

Hans Baars

In het verleden heeft Anneke Kaai diverse malen in de Jacobikerk geëxposeerd. Ook vorig jaar nog. Een van haar eerdere series was ‘de Schepping’. In het kader van het wereldwijde probleem van de vervuiling van de aarde heeft Anneke Kaai haar verantwoording ten opzichte van Gods Schepping geuit in het schilderen van een enorm groot tweezijdig kunstwerk. Het thema van deze expositie in de Jacobikerk is ‘Wake up!’

Het schilderij symboliseert Gods Schepping en tevens de/onze (huidige) wereld. Het heeft een afmeting van 3.50 bij 5 meter en is tot en met eind september te zien in de Jacobikerk. Tevens worden nog tien andere schilderijen geëxposeerd, geïnspireerd op de natuur.

De Jacobikerk is dagelijks geopend van 11.00 uur tot 16.30 uur, uitgezonderd de maandagen en indien er andere activiteiten in de kerk zijn. Zie daarvoor www.kerkenkijken.nl.

* Wake up! – het schilderij van Anneke Kaai.

* Het kunstwerk 'Wake up!' in de Jacobikerk is op deze foto van Hans Baars nog vaag zichtbaar achter het hek waar hij zijn lens scherp stelde.

kerkenkijken.nl. De Jacobikerk ligt op loopafstand van het Centraal Station Utrecht en een tweetal parkeergarages.

Monumentendag

Tijdens Open Monumenten Dag (zaterdag 8 september) is Anneke Kaai in de kerk aanwezig vanaf 10.00 uur tot 17.00 uur.

Zij geeft graag dan persoonlijk toelichting en uitleg.

In de kerk zijn tijdens de openingen van Kerken Kijken steeds vrijwillige gidsen (van Kerken Kijken Utrecht, team Jacobikerk) aanwezig die informatie over de kerk kunnen geven en belangstellenden naar het kunstwerk kunnen wijzen.

KWART EEUW KERK IN DE STAD

Blijvend geloof in veranderde samenleving

Peter van der Ros

Deze uitgave van Kerk in de Stad is een heel bijzondere, want hiermee is precies een kwart eeuw waarin dit kerkblad verscheen voltooid. Daarvan geven zowel de voorpagina in beeld als dit katern in tekst en illustraties een samenvatting. Het augustusnummer sluit in dit geval jaargang 25 af; dé gelegenheid om terug- maar vooral ook vooruit te blikken.

Kerk in de Stad ontstond in 1993 uit een fusie van Hervormd Utrecht en zijn gereformeerde evenknie. Een op journalistieke leest geschoeid informatieblad voor de toen al in deze stad gefuseerde kerkgenootschappen. Bewust staat hier: 'toen al', want het Samen op Weg-proces dat aan de formele fusie tot de Protestantse Kerk in Nederland vooraf ging, was in Utrecht in de beginjaren negentig van de vorige eeuw – ook bestuurlijk – al veel verder gevorderd dan in de meeste andere plaatsen in ons land. Zo ook het daarbij behorende 'nieuwsbulletin' in het tijdperk waarin digitalisering nog een vaag begrip was, alleen bekend bij ingewijde ict'ers.

Tabloid

Zelfs met het formaat van dit blad liep Kerk in de Stad voorop: tabloid. Het dagblad Trouw bijvoorbeeld, kwam daar pas zeven jaar later mee – mede reden voor de redactie om te beweren dat het hier om 'misschien wel het beste kerkblad van Nederland' ging. De afgelopen 25 jaar was mondiaal een periode van ver strekkende technische ontwikkelingen. De Protestantse Gemeente Utrecht deed daarin uiteraard volop mee: wijkgemeenten kregen een eigen website en de nieuwsbrieven gingen uiteindelijk alleen nog maar

* Redactieleden Kerk in de Stad circa 1993: Constand de Jonge, ds Willem Duvekot, Henk Stellingwerf, Annemieke Kool, Cas Mak, Dineke Havinga, Dieuwke de Jong-Bakker, Daan van der Waals.

* Foto uit de begintijd van het nu jubilerende kerkblad.

digitaal. Ook voor de uitgave van Kerk in de Stad had de digitalisering gevolgen: van eenmaal in de veertien dagen naar een maand-frequentie. Ook het tijdperk van drukken in zwart-wit ('grijstinten' in grafische termen) kon worden afgesloten: het blad is een kleurrijke weergave van het dito kerkelijk leven in de stad.

Beleidsplan

Aan het begin van de eenentwin-

tigste eeuw presenteerde de (toen nog zo genoemde) Samen op Weg-gemeente Utrecht haar eerste meerjarenplan. Op de nieuwskop 'Noodklok luidt voor elf kerken' boven het artikel waarin dit beleidsplan in Kerk in de Stad werd toegelicht, doken de lokale en regionale media af als vliegen op de stroop. Het was dan misschien wat te sensationeel aangezet, maar de kern raakte het stuk wel: hoe al die wijkkerken in

stand houden? Het eerste zichtbare effect van het nieuwe beleid liet niet lang op zich wachten: de Stefanuskerk in Overvecht werd afgestoten. Meer gebouwen gingen vervolgens dicht, werden verkocht en/of voor andere doeleinden gebruikt. De Vredes- en de Pniëlkerk in West, de Triumfatorkerk in Zuid-West, de Marcuskerk in Oost en – recent – de Bethelkerk en de Oranjekapel in Noord. Er werd een fascinerende traditie ingezet: het publiceren van beleidsplannen, begrotingen en jaarverslagen. Laatstgenoemde publicaties kregen in dit blad een dubbele uitingsvorm, met de splitsing in het pastorale jaarverslag in het voorjaar en het financiële jaarverslag met toelichting in een najaarsnummer*).

Themanummers

De thematische binnenkaternen in dit kerkblad zijn een niet meer weg te denken fenomeen. Zo werd recentelijk uitgebreid aandacht besteed aan de herdenking van de Reformatie van 1517, terwijl dat acht jaar eerder al gebeurde met kerkhervormer Calvin in een extra dik pinksternummer. Themanummers met extra katernen verschenen behalve rond Kerst, Pasen en Pinksteren ook bij andere hoogtepunten, zoals de start van de Tour de France ('Toer van de Ziel') in Utrecht in 2015.

Geloofsactiviteiten

Er mag dan sprake zijn van teruglopende ledenaantallen op het kerkelijk erf, gelukkig is er geen sprake van navent afnemend geloof. In de drie-enige God, in onderlinge vrede, in elkaar. Dit geloofsvertrouwen uit zich behalve in het gemeenteleven ook in allerlei activiteiten en moderne initiatieven. Pioniersplekken met benefietconcerten, pub's, opvangplekken, lichtavonden, verkoopdagen, de ene activiteit nog creatiever dan de andere. En het

werkt, zo blijkt uit diverse publicaties in dit jubilerende kerkblad. Voorbeelden daarvan zijn hier boven al genoemd, maar de opsomming kan veel langer: de series over de Uithof en de opleiding tot predikant, over vrijwilligerswerk, over monumentale kerkgebouwen, migrantenkerken en over vernieuwingen in de liturgie. Daarbij nog per uitgave een Meditatief Moment, geflankeerd door soms luchtige maar meestal diepzinnige gedichten, vaak boekbesprekingen en verder in elk blad boeiende columns die de ontwikkelingen in de stad en kerk belichten.

Conclusie is dat het kerkelijk leven in de afgelopen 25 jaar sterk veranderd is, her-vormd zagezegd en telkens weer re-formerend tot een nieuwe, zo mogelijk nog 'sterkere' uiting van het onwankelbaar geloof in en vertrouwen op de Heer van de Kerk.

In dat zelfde vertrouwen willen wij als – eveneens van tijd tot tijd veranderende – redactie van dit jubilerende kerkblad de hoop uitspreken dat we nog vele jaren op deze wijze mogen doorgaan. Berichten over alles wat (de lezer) beweegt op het snijvlak van kerk en samenleving.

*) De cijfermatige verantwoording van het kerkelijke verslagjaar in digitale vorm is sinds enkele jaren een verplichting van overheidswege. Dit is vastgelegd in de zogenoemde ANBI-regeling. Dit is de afkorting van: Algemeen Nut Beogende Instelling. Tot die ANBI-voorwaarden behoort de verplichting tot publieke verantwoording – dus via de website – van inkomsten en uitgaven. Ook het digitaal tonen van een recent beleidsplan is als vaste bepaling in de ANBI-regeling opgenomen.

Redactievoorzitters in loop der 25 jaren

Peter van der Ros

Nu wijlen ds Wim Bouw, begin deze eeuw voorganger van de Nieuwe Kerk, was zagezegd een blauwe maandag redactievoorzitter. Hij nam dit stokje over van studentenpredikant Dick de Jong die eveneens kort de Kids-voorzittershamer hanteerde. (Dick had die functie in 2002 overgenomen van Henk Stellingwerf van het Citypastoraat Domkerk).

De plotseling overleden Wim Bouw was in die tijd tevens voorzitter van gebedshuis Domino, dat drie jaar geleden zijn deuren moest sluiten wegens geldge-

* Beeld van een redactievergadering van Kerk in de Stad in de aren negentig.

brek. Na Wim Bouw leidde Dina Bouman-Noordermeer enkele jaren de maandelijkse vergaderingen van de redactie, waar telkens twee edities inhoudelijk vooruit werden gepland. Die maandelijkse vergaderingen gingen in 2014 over in tweemaandelijkse, toen de verschijningsfrequentie afnam tot één kerkblad per maand.

Stadhouderloos...

Jarenlang was ds Arie Moolenaar voorzitter van de redactie, waar hij in 2004 was toegetreden. Met hem kreeg de Kerk in de Stad een ervaren 'bladenman' in huis en bovendien een predikant met diaconale wereldervaring (Kerk in Actie). Eind 2015 legde hij deze met verve beklede functie neer, omdat, zo zei hij, "het tijd was voor een jongere opvolger". Dat

werd ds Harry Pals die na een half jaar aftrad. Het 'stadhouderloze tijdperk' dat toen intrad, duurt nog voort. Bij toerbeurt zijn de leden van de redactie voorzitter, waarbij de hoofdredacteur de agenda samenstelt.

Eén dominee wil ik in dit korte overzicht niet onvermeld laten, namelijk Willem S. Duvekot, de Israël-liefhebber bij uitstek. De in 1931 geboren en in 2016 overleden Willem Duvekot was na de oprichting van Kerk in de Stad (1993) ook enkele jaren voorzitter van de redactie. Daarnaast was hij redactielid van het blad 'Ter Herkenning – Tijdschrift voor christenen en Joden'. Toeval of niet, ook dat blad heeft precies 25 jaar (van februari 1973 tot maart 1998) bestaan.

Wijkgemeenten en

Frans Rozemond

De komst van Kerk in de Stad in 1993 markeerde een belangrijke fase in het Utrechtse Samen op Weg-proces van hervormden en gereformeerden. De kerkbestuurders wisten dat ze een professioneel gemaakt kerkblad nodig hadden om iedereen erbij te houden. De kerkleden werden gestimuleerd om in elke wijk te gaan voor kerkelijke eenheid. Alleen zo zouden ze diaconaal en missionair effectiever in de stad kunnen werken. Dat was nodig, want het ging niet zo goed met de kerk: tekort aan ambtsdragers, teruglopend kerkbezoek en dalende inkomsten. Wat is daarover veel vergaderd! Er moesten kerkgebouwen dicht, predikantsplaatsen opgedoekt en wijkgemeenten aan elkaar geplakt. Op deze pagina's stippen we enkele momenten uit die geschiedenis aan.

Binnenstadskerken

Het Samen op Weg-proces leverde overigens nauwelijks getouwtrek op in de binnenstad. Over de vijf oudste monumentale kerkgebouwen was in de jaren tachtig al besloten. Het Citypastoraat (begonnen in 1970) bleef gebruikmaken van de Domkerk. In de Buurkerk werd in 1984 Museum Speelklok ondergebracht. De oecumenische studentengemeente EUG vond onderdak in de Janskerk, terwijl de Jacobikerk zich verder ontwikkelde als een open hervormde gemeente uit de gereformeerde bondstraditie. De vergrijsde Nicolaikerkerk bloeide als wijkgemeente op door instroom vanuit de hervormde Julianakerk (afgebroken in 1983) en in 1992 vanuit de gereformeerden uit het Zuidererf.

In dezelfde periode hadden de gereformeerden hun kerkgebouwen in het ontvolkte centrum juist afgestoten. De Westerkerk aan de Catharijnekade, waar tot 1971 nog werd gekerkt, was in 1966 verkocht aan de Gereformeerde Gemeente te Utrecht, die er tot en met 2017 gebruik van maakte. Het gebouw wordt momenteel omgebouwd tot een hotel-restaurant.

De Noorderkerk werd in 1978 verkocht aan de Pinkstergemeente Samuël en is nu alweer vele jaren een moskee. De Oosterkerk werd gesloopt in 1984 en deze gemeente sloot zich aan bij de Zuiderkerk. Die werd in 1987 gesloten, het bijgebouw Zuidererf was nog enige tijd een vierplek tot aan de overgang naar de Nicolaikerkerk.

In de binnenstad startten de gereformeerden in 1980 een nieuw experiment: de CentrumGemeente, met als ideaal een open en laagdrempelige gemeenschap te vormen voor buiten- en randkerkelijken. Zij vond onderdak in de Leeuwenberghkerk en later in de Pniëlkerk. Buiten het centrum vond de gereformeerde Immanuelkerk in Hoograven (in 1982 verkocht aan de Johan Maasbach Wereldzending) onderdak in de Marcuskerk.

Het lijstje met jaartallen hieronder laat globaal zien hoe het in de verschijnjaren van Kerk in de Stad verder ging. Tussen 1997 en 2005 - onder de noemer van 'lange termijnbeleid' - kwam er meer financiële stedelijke druk tot samengaan. Dat deed soms zeer en er zijn ook fouten gemaakt die achteraf betreurd werden. Maar wel ontstond er in alle hoeken van de stad een gefedereerde wijkgemeente. Bij de fusie op 1 januari 2005 had de PGU er tien. In de loop van de nieuwe eeuw verschoven de idealen. Het geografische wijkmodel legde het af tegen het concept van de profileerde gemeenten. Veel gelovigen kiezen niet voor de kerk vlakbij, maar voor een gemeenschap met kerkdiensten waar ze zich thuis voelen, al moeten ze er de halve stad voor doorfietsen. Zo'n eigen profiel levert sterke gemeenten op, die zich financieel kunnen redden. Een sprekend voorbeeld is de Nieuwe Kerk. Begin jaren negentig stond deze vergrijsde wijkgemeente op omvallen, maar ds. Wim Bouw wierp het net aan een andere kant uit en nu zit de

kerk weer tjokvol jonge gezinnen, overal vandaan. Ook de andere wijken profileren zich inhoudelijk. Niet verwonderlijk dat dit in het beleidsplan van de PGU 2017-2021 wordt aangemoedigd.

Gelijkgezinden...

Zo zien we in 25 jaar het antwoord op de krimpende kerk verschuiven. De oude verschillen tussen hervormd en gereformeerd zijn opgeruimd, maar ook nu zoeken velen hun heil bij gelijkgezinden. Het is positief dat méér mensen daardoor betrokken blijven. Wat betekent het voor de buurtbewoners als de kerk wegvault? Wat zal het betekenen voor de oecumene, voor de presentie van de kerk, diaconaal en missionair? Daar liggen uitdagingen voor de PGU als geheel, aldus het beleidsplan. Met pioniersplekken en nieuwe vormen van kerkzijn zoals De Haven op Kanaleneiland, Evensong & Pub (binnenstadskerken), Begane grond (Wilhelminakerk) en Kerk&Klooster in Zuilen verkent de PGU hoe het ook zou kunnen. In de woorden van het beleidsplan: "Vanuit vertrouwen, moed en volharding werken we als Protestantse Gemeente Utrecht aan het goede voor geloof, kerk en stad. Wij putten daarbij uit de bron van ons geloof: Gods liefde in Christus en de doorwerking van Gods Geest in ons, in al ons handelen."

Wijkkerken in jaartallen

1991: Start van de Samen op Weg-wijkgemeente Utrecht-Oost door samengaan van de wijkgemeenten Nieuwe Kerk en Tuindorpkerk. Beide gebouwen blijven als vierplek bestaan, maar de Willem de Zwijgerkerk in Tuindorp, die in 1973 als wijk was samengegaan met de Nieuwe Kerk en waar tot 1991 nog diensten werden gehouden, wordt nu verkocht een de Rooms-Katholieke parochie, die hem omdoopt in Pauluskerk.

1993: De Mattheuskerk in Oog en Al wordt na moeizame besluitvorming verkocht aan de Christelijke Gereformeerde Kerk van Utrecht-West. De Samen op Weg-gemeente Utrecht-West wordt gevormd uit hervormden en gereformeerden uit Oog in Al, Lombok, Majellapark en Schepenbuurt. Zij kerken voortaan in de Pniëlkerk en in de Vredeskapel in Lombok (in 1987 gebouwd op de plek de Vredeskerk). Formeel krijgt deze wijkgemeente pas haar beslag in 1997. In dat jaar vormen de hervormden en gereformeerden op Kanaleneiland, sinds de sluiting van de Lukaskerk in 1985 al geheel samenwerkend, de SoW-wijkgemeente Triumfatorkerk.

1997: de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk van Utrecht tekenen een federatieovereenkomst tijdens een feestelijke bijeenkomst op 27 februari. De voorbereiding begon in 1989 (gezamenlijk stedelijk moderamen), gevolgd in

* Willem de Zwijgerkerk (foto Fred Mobach).

* Mattheuskerk (foto Fred Mobach).

* Voormalige Vredeskapel, nu De Wijkplaats (foto Fred Mobach).

1991 door een voorlopige algemene kerkenraad ("VAK"). Vervolgens sloot de Gereformeerde Kerk van Utrecht-West zich in 1994 aan bij de Gereformeerde Kerk van Utrecht (in 1980 ontstaan door samenvoeging van de kerken van Utrecht-Noord, -Oost en -Zuid), zodat stedelijk de hervormden maar met één gereformeerde partner te maken zouden hebben. Vanaf 1995 vergaderden de Centrale Kerkenraad (hervormd) en de Kerkenraad Algemene Zaken (gereformeerd) niet meer apart.

1998: Sluiting van de kerk in Oud-Zuilen. Het markante kerkje wordt verkocht aan de Stichting Adam van Lockhorst, die met steun van de Vereniging Vrienden van de kerk te Oud-Zuilen en vele donateurs de kerk exploi-

teert voor huwelijkssluitingen, lezingen, tentoonstellingen enz. De wijkgemeente Oud-Zuilen vormt voortaan met die van de Bethelkerk de Samen op Weg-wijkgemeente Utrecht-Noord genaamd.

2002: De wijken Oranjekapel (in 1985 gebouwd op de plaats van de gesloopte Oranjekerk) en de Utrecht-Noord (Bethelkerk) vormen samen wijkgemeente Zuilen, met twee gelijknamige vierplekken.

2003: Sluiting Vredeskerk (Utrecht-West), die in 2005 wordt verkocht aan de stedelijke Diaconie voor huisvesting van inloophuis De Wijkplaats (voorheen Kruispunt, Ambonstraat). De kerkgangers gaan voortaan naar Pniëlkerk. Het orgel uit de Vredeskerk werd in 2005 overgeplaatst naar de Bethelkerk.

* Ds Harry Wim Wierda in de jaren negentig, toen de CentrumGemeente nog bijeenkwam in de Leeuwenberghkerk.

kerkgebouwen in 25 jaar

* PKN Stefanuskerk (foto Fred Mobach).

* Oranjekapel (foto Fred Mobach).

* Pnielkerk (foto André van Dijk).

* Triumfatorkerk (foto Fred Mobach).

2004: Instelling van wijkgemeente Overvecht: de wijken Stefanuskerk en Johanneskerk fuseren. De Stefanuskerk wordt in 2005

gesloten en verkocht aan een cultureel centrum. Het orgel krijgt een plek in de gerenoveerde Johanneskerk die voortaan de enige

* Nieuwe Kerk (foto Inge Kalle-den Oudsten).

* Kerkje Oud Zuilen (foto Wikipedia).

* Marcuskerk (foto Fred Mobach).

* Wilhelminakerk (foto Fred Mobach).

vierplek van deze wijkgemeente is. De Johanneskerk huisvest sinds 1982 ook de Emmaüsparochie, waarmee nauw wordt samengewerkt.

De wijkgemeenten Marcuskerk en Wilhelminakerk worden samengevoegd als wijkgemeente Marcus-Wilhelmina. Beide kerken blijven dan in gebruik als vierplek.

2005: Wijkgemeente Triumfatorkerk wordt samengevoegd met wijkgemeente Utrecht-West. De wijk behoudt twee brandpun-

ten: Pnielkerk en Triumfatorkerk en heet voortaan: wijkgemeente Pnielkerk-Triumfatorkerk.

Op 1 januari 2005 is de Protestantse Gemeente Utrecht een feit. Ze is de eerste in de vier grote steden die kort na het ontstaan van de Protestantse Kerk (1 mei 2004) al tot fusie kon overgaan.

2010: De EUG (Janskerk) wordt een wijkgemeente van bijzondere aard in de PGU, nadat de Rooms-Katholieke Kerk zich had teruggetrokken.

Later is er weer een rooms-katholieke werker aangesteld. In het Interkerkelijk Platform Studentenpastoraat Utrecht (IPSU) werken de oud-katholieken en de anglicanen mee en is de kerk er voor de vele studenten in de stad.

2011: De wijkgemeente Utrecht-Oost gaat in goede harmonie uiteen in twee afzonderlijke wijkgemeenten: Nieuwe Kerk en Tuindorpkerk. Beide gemeenten hebben zich in twintig jaar samenwerking verschillend ontwikkeld en zijn sterk genoeg om te verzelfstandigen.

De Centrumgemeente heft zich op, de meeste Utrechtse leden sluiten zich aan bij de Johanneskerk en de EUG (Janskerk).

2012: De Roobolkapel wordt als buurtkapel van de stedelijke Diaconie overgenomen door de wijkgemeente Zuilen. Er worden laagdrempelige diensten en activiteiten georganiseerd voor buurtbewoners.

2013: Wijkgemeente Pnielkerk-Triumfatorkerk houdt haar laatste diensten in de Triumfatorkerk en de Pnielkerk. Zij gaat verder onder de naam Utrecht-West en kerkt vanaf 1 januari 2014 in diaconaal ontmoetingscentrum De Wijkplaats. De kerkgangers uit Kanaleneiland zijn welkom in de diensten in Parc Transwijk. De Pnielkerk wordt verkocht aan de Christelijke Chinese Gemeente in Nederland. De Triumfatorkerk wordt nog enige jaren aan derden verhuurd en biedt tevens onderdak aan de stedelijke pioniersplek De Haven. Het gebouw is in 2017 verkocht.

2018: De wijk Marcus-Wilhelmina wordt gesplitst. De Marcuskerk wordt gesloten en zal in de loop van het jaar worden verkocht. Het wijkdeel Marcuskerk wordt samengevoegd met de Nicolaikerkerk, die ook de vierplek van deze gemeente wordt. Het zelfstandig geworden wijkdeel Wilhelminakerk begint vanaf 2018 een pioniersplek onder de naam Begane Grond.

Stedelijk Samen op Weg-proces Utrecht

SoW-moderamen: 1 mei 1989 tot 1 augustus 1991.
 Voorlopige Algemene Kerkenraad: 1 augustus 1991 - 27 januari 1997.
 Federatie Samen op Weg-gemeente: 27 januari 1997 - 31 december 2004.
 Opening Stedelijk Dienstencentrum (nu bureau PGU): 1998.
 Ontstaan landelijke Protestantse Kerk in Nederland: 1 mei 2004.
 Protestantse Gemeente Utrecht: 1 januari 2005.

EEN GESPREK MET PETER VAN DIJK, ORGELADVISEUR VAN DE PGU

Van orgels en organisten in Utrecht

25 jaar Kerk in de Stad – zou het niet aardig zijn, dacht de redactie, om in het jubileumnummer nu ook eens de organisten van de afgelopen 25 jaar in het zonnetje te zetten? En wie zou je daar beter naar kunnen vragen dan Peter van Dijk, al sinds jaar en dag in Utrecht woonachtig en werkzaam als 'orgelman'? Ik zocht hem op en het werd een gesprek over veel méér dan de organisten alleen. Want wat is een organist zonder zijn orgel, en wat is dat orgel als er niet goed voor wordt gezorgd?

Elly Bakker

Wanneer ik Peter vraag: 'wat kun je mij vertellen over de kerkorganisten in Utrecht in de afgelopen 25 jaar' moet hem het eerste van het hart: "Kenmerkend voor deze periode is de vermindering van het organistenbestand. Dat heeft alles te maken met het toenemend aantal kerksluitingen, maar ook met het aanstellingsbeleid, waarbij nieuwe organisten geen vaste aanstelling meer krijgen. Ook dat was gevolg van de afname van kerkelijke inkomsten."

"In 1973 was in de Nederlandse Hervormde Kerk de Regeling voor de Kerkmuziek ingevoerd, waarbij werd bepaald dat de kerkmusicus – lees: de organist – een volwaardig kerkelijk medewerker was, en dan ook recht had op een vaste aanstelling en een vast bepaald minimumsalaris. Na de samenvoeging van Hervormd en Gereformeerd in Samen Op Weg bleef die regeling op papier wel gehandhaafd, maar in de praktijk vervaagde het ten gevolge van de financiële situatie van de kerk in Utrecht. Een nieuwe organist kreeg een aanstelling voor de duur van twee jaar; daarna moest er een pauze van een half jaar zijn waarin hij/zij niet in dienst was, en dan kon hij weer aangesteld worden.

"Een heikel punt is het gepraat tijdens het orgelspel voor de dienst. Dat maakt het de organist onmogelijk zich op zijn werk te concentreren"

Daardoor is de PGU minstens twee begaafde jonge organisten kwijtgeraakt, want voor jonge organisten is zo'n constructie geen doen... je kunt niet een half jaar op je lauweren gaan rusten of iets heel anders gaan doen en dan terugkomen. Dat is dodelijk voor je carrière."

Van 'doorschuiven' naar open sollicitatie

"25 jaar geleden was de ongeschreven regel dat wanneer een positie vrij kwam, er een organist kon 'doorschuiven'. Wij (Peter van Dijk en Stephen Taylor, -EB) maakten ons sterk

voor een praktijk van open sollicitaties – ook voor organisten uit Utrecht zelf. In de jaren '90 is dat een vaste regel geworden. Zo is Stephen, die achtereenvolgens in de Mattheüskerk en in de Julianakerk speelde, in de Nicolaïkerk benoemd; Jan Jansen kwam vanuit Soest naar de Domkerk; Theo Teunissen ging van de Julianakerk naar de Jacobikerk – allemaal keurig via een open sollicitatie."

"De organisten van de Janskerk waren dan weer niet in dienst van de Protestantse Gemeente Utrecht, maar van de EUG. Maar zonder uitzondering zaten daar heel goede organisten: Reitze Smits, Theo Visser, Mark van Kuilenburg, Laurens de Man."

Goed zorgen voor het orgel

"Laurens zorgt ook heel goed voor het orgel. Dat is per organist verschillend. De meest waren/zijn wel zuinig op hun orgel, maar niet allemaal. De firma Van Vulpen zorgt ook goed. Dat is belangrijk! Dat is iets waar kerkgangers en kerkbestuurders niet altijd zo'n weet van hebben: als de organist niet goed voor het orgel zorgt - kleine mankementen opmerkt en zo nodig zelf verhelpt, grotere tijdig meldt zodat er gerepareerd kan worden - gaat de kwaliteit van het orgel achteruit. En dan kost het de kerk uiteindelijk veel meer geld dan nodig zou zijn."

Amateurorganisten

"In de Gereformeerde kerk was een vrijwilligerscultuur. Ik wil niets zeggen ten nadele van amateurorganisten – dat zijn vaak heel goede en toegewijde spelers! - maar het zegt wel wat over wat een kerk over heeft voor de kerkmuzikale kant van de eredienst. Het honorarium van de amateur werd wel 'broekengeld' genoemd (term van de 'financiële man' Dick Verkerk): je kon er zelfs geen heel kostuum van kopen."

"In de loop van de jaren werd het spelen in de zondagse kerkdienst steeds meer nevenwerk. Ook zijn steeds minder mensen bereid om elke week op te draven. Dat betekent enerzijds dat de veelkleurigheid van eerder tijden er uit raakte – Stoffel van Viegen (Domkerk) speelde heel anders dan Mees van Huis (Buurkerk) en die was weer niet te vergelijken met Johan Spelde die in de Nicolaïkerk speelde. Dat is een nadeel en een voordeel tegelijk: met meerdere organisten in één kerk kan ook niemand als enige zijn stempel zetten."

"Een heikel punt is het gepraat tijdens het orgelspel voor de dienst. Dat maakt het de orga-

* Peter van Dijk: "...Als de organist niet goed voor het orgel zorgt, kost dat de kerk uiteindelijk veel meer geld dan nodig zou zijn"... (foto Jan Smelik).

nist onmogelijk zich op zijn werk te concentreren. Maar ruimte voor persoonlijke ontmoeting en gesprek is ook heel belangrijk. In de Tuindorpkerk is er na veel en soms heftige discussie voor gekozen om het orgelspel vóór de dienst te vervangen door een kort orgelstuk bij het aansteken van de paaskaars aan het begin van de dienst, als een meditatie moment."

Orgeladviseur

"Ik heb een aanstelling als orgeladviseur van de PGU en coördineer het onderhoud van de orgels. Dat gaat van stembeurten tot het 'grote werk'. De uitdaging is om de beste orgels te behouden en in goede staat te

houden. Daar is het College van Beheer heel bewust mee bezig. Als adviseur mag ik ze vertellen hoe de orgels er bij staan, en de begroting, ook de meerjarenbegroting, is in goed overleg. De

Hervormde gemeente Utrecht, en vervolgens de PGU, was de eerste in kerkelijk Nederland met een eigen orgeladviseur. En dat was lange tijd een unicum in kerkelijk Nederland!"

"In de Gereformeerde kerk was een vrijwilligerscultuur. Ik wil niets zeggen ten nadele van amateurorganisten – dat zijn vaak heel goede en toegewijde spelers! - maar het zegt wel wat over wat een kerk over heeft voor de kerkmuzikale kant van de eredienst"

GESPREK MET DS DICK NICOLAI OVER STADSZENDING EN DIACONAAT IN UTRECHT

Gaan we van binnen naar buiten of van buiten naar binnen?

Ds Dick Nicolai was van 1980 tot eind 1984 predikant voor de Nederlandse Hervormde Stadszending in Utrecht en had in die functie veel te maken met de Diaconie. Reden genoeg om hem in zijn woonplaats Castricum op te zoeken en te vragen naar zijn ervaringen met en visie op het diaconale werk..

Elly Bakker

“Ik werd in oktober 1980 bevestigd in Nicolaïkerk als predikant (halftime) voor de Stadszending. Het begin daarvan ligt rond 1900: bij de Engelse Tentzending, die als evangelisatiebeweging zocht naar contact met mensen aan de onderkant van de maatschappij en hen wilde helpen uit de armoede weg te komen, met name door het aanpakken van het - veel voorkomende- drankmisbruik.”

Dick Nicolai vervolgt: “De Utrechtse Stadszending van voor de oorlog stichtte ‘zendingposten’ in wijken waar grote armoede heerste. Daar konden mensen hun zorgen delen en bespreken, daar werkten maatschappelijk werkers, daar waren activiteiten speciaal voor vrouwen. Toen ik in 1980 kwam, was er nog maar één zo’n plek over: de kapel in de Roobolstraat – de laatste wijkpost van de Stadszending, maar in die tijd niet meer in gebruik. Samen met ds Wim Tieman en Piter Goodijk heb ik de eerste ge-

sprekken gevoerd om de Roobolkapel weer op poten te zetten als plek voor de wijk. (En zij is er nog steeds! E.B.)

Film

“Na de oorlog was het karakter van de Stadszending veranderd van puur sociaal naar meer cultureel georiënteerd werk. Ds Dronkers (de grote man van de naoorlogse stadszending) introduceerde het medium film als communicatiemiddel en trok daarmee vooral studenten en intellectuelen aan.

Wat ik zag en zie is dat de kerk als instituut interesse toonde voor mensen ‘buiten’ maar daarbij vooral probeerde die mensen ‘binnen’ te halen, in plaats dat zij de omgekeerde beweging maakte: diaconaal en missionair van binnen naar buiten.”

“In die situatie begon ik mijn werk: de Stadszending was inmiddels een Orgaan van Bijstand van de (hervormde) Centrale Kerkeraad geworden, was de kerk ‘binnengehaald’ – en daarmee ontdaan van de meeste ‘eigen’ activiteiten. Mijn opdracht was om missionaire/di-

* Ds Dick Nicolai.

gen waar alle scholen in Utrecht hem hebben gezien en het was een eyeopener voor veel mensen. “Een jaarlijks hoogtepunt voor de Stadszending was de Paasjubel. In het begin in de Domkerk, maar in mijn tijd in de Jacobikerk vanwege restauratie van de Dom. Die Paasjubel was in samenwerking met de NCRV en werd live over de radio uitgezonden. Het Stichters Korps van het Leger des Heils werkte mee; het Buurkerkkoor onder leiding van Mees van Huis en Theo Teunissen bespeelde het orgel. En mensen uit het hele land kwamen er op af.”

Buurkerk

“In mijn tijd speelde nog een kwestie die te maken had met diaconaat en stadszending/evangelisatie.

Het plan was, alle binnenstadskerken te restaureren: de Jacobikerk, de Domkerk, de Nicolai-kerk, de Janskerk – maar wat te doen met de Buurkerk, die niet meer in gebruik was? De Stadszending werkte samen met de Generale Diaconale Raad aan een plan voor de Buurkerk. Die lag immers op

maatschappelijke vragen in de Jacobikerk. Eén daarvan ging over armoede in de stad en dat bracht ons in contact met de beweging ATD-4e wereld, waarbij vierde wereld wijst op armoede en uitsluiting als een wereldwijd probleem. Ook in welvarende landen. ATD stond voor Aide à toute Détresse (hulp in alle nood), sinds 2009 voor: Agir Tous pour la Dignité (vrij vertaald: Alle inzet voor waardigheid). De beweging is in Frankrijk opgericht door Père Joseph Wresinski met als doel: structurele armoede, – die doorwerkt in het gehele leven van mensen en integrale uitsluiting veroorzaakt, haast onmogelijk daar uit te breken – aan te pakken.

Oecumene

Ondertussen was ds Tieman (deels) vrijgesteld voor het Diaconaat. Begonnen werd met gesprekken in oecumenisch verband over de opvang van daklozen - het latere OMDUW.

Wij organiseerden nog wel elke maand een themadienst over

“Een hoogtepunt uit de geschiedenis van de Stadszending was de Paasjubel”

Foto’s

We haalden een fototentoonstelling vanuit Frankrijk naar Nederland en voegden daar foto’s van de Nederlandse situatie aan toe: ‘Armoede in beeld’. De foto’s waren uit onze eigen tijd maar leken uit 1936 te komen ... schokkend, wrang! twee weken heeft die tentoonstelling in de Janskerk gehan-

Armoede in beeld: die foto’s waren uit onze eigen tijd maar leken uit 1936 te komen ... schokkend, wrang!

een unieke plek in de stad: midden in het winkelgebied, duizenden mensen kwamen er dagelijks langs.

En hij had aan twee kanten een ingang... maak daar een open kerk van: waar en stadszending en diaconaat en ook het kerkelijk bureau een plek hebben, en bemens de kerk dagelijks met vrijwilligers die (pastorale) aandacht hebben voor wie er maar binnenlopen... We zagen voor ons: een ontmoetingsplek van de kerk naar de wereld, midden in de wereld!

Lef ontbrak

“Het plan werd voorgelegd aan de CK en die had er sympathie voor, maar niet het lef (en het geld) om het uit te voeren. Andere, meer ‘binnenkerkelijke’ plannen kregen voorrang en de kerk werd verkocht aan Museum Speelklok. Een gemiste kans! In de Buurkerk had je een plek kunnen hebben waar de kerk mensen ontmoette die je anders nooit had ontmoet. In dit soort besluiten speelt de visie op de toekomst van de kerk in de stad. Gaan we van binnen naar buiten of van buiten naar binnen?”

* ...”In de Buurkerk had je een plek kunnen hebben waar de kerk mensen ontmoette die je anders nooit anders had ontmoet”... (foto’s Maarten Buruma).

Het Huis van God in Utrecht heeft vele behuizingen

Arnold Rietveld

Veel internationale en interculturele kerken in de stad en provincie Utrecht zijn anno 2018 gehuisvest in verschillende behuizingen. Op deze extra pagina's van het jubileumnummer van Kerk in de Stad een visueel inkijkje in de veelkleurigheid van de geloofsgemeenschappen in Utrecht, waarvan er enkele hier al gevestigd waren vóór de start van dit kerkblad, een kwart eeuw geleden.

De Myanmar Christian Fellowship zit nu in een schoolgebouw (De Passie) in de Utrechtse wijk Lunetten, maar is op zoek naar een nieuwe behuizing. De Evangelische gemeenschap Elim heeft een huiskerk op de Bergweg in Doorn met een gemeenschap van Afghaanse, Iraanse en Nederlandse jongeren.

Tal van deze migrantenkerken hebben hun deuren geopend voor hun christelijke broeders uit alle windhoeken van de wereld. De Emmauskerk aan het Merelplein 2 te Nieuwegein biedt ruimte aan wel vier internationale en interculturele geloofsgemeenschappen. Maar de St. Rafaelkerk aan de Lichtenberchdreef 4 in Overvecht

biedt ruimte aan wel zeven geloofsgemeenschappen. Diverse daarvan zijn ondergebracht in Utrechtse kerkgebouwen, maar de Holy Trinity Anglican Church aan het Limburgstirumplein bij het Wilhelminapark heeft haar eigen kerkgebouw al sinds 1913.

De foto's zijn een greep uit de 53 interculturele kerken die de stad en provincie Utrecht rijk zijn. Dankzij het boekwerkje 'Interculturele Kerken: gids voor het 030-telefoongebied' zijn die 53 interculturele kerken zijn die geloofsgemeenschappen beter aan de buitenwereld bekend gemaakt. Helaas zijn er ook kerken die niet met naam en adres in de gids wilden

staan vanwege angst voor vervolging voor familie in het land van herkomst.

De 53 bij ons bekende interculturele kerken vormen samen een gemeenschap van naar schatting vijfduizend christenen in de stad en regio Utrecht.

Met dank aan Simon de Kam, landelijk coördinator interculturele kerken KPN, Koos Smits van St. Rafael, Liza Langsang (Word International Ministries), Hans de Vries (beheer Emmauskerk te Nieuwegein), Peter Bär (Wladimirskaya), Wim Dorsman (Stichting Elim), Zuster M. Confidens (van klooster Cenakel) en David Vollmer-Laar (Chaplaincy administrator Holy Trinity) voor het delen van foto's en informatie.

Holy Trinity Anglican Church, Church of England

Geloofstraditie: Anglicanisme.

Start: 1913.

Achtergrond: voornamelijk Nederlands, Brits en internationaal.

Taal: Engels en Nederlands.

Adres: Van Limburg Stirumplein, 3581 KE Utrecht.

Bezoekers: 120 personen.

Kerkdiensten: Sung Communion (Eng) Zondag 10.30 uur

Sung Communion (NL) tweede en vierde zondag 09:00 uur.

Voorganger: The Rev. David Phillips.

Evenementen: 4 August "ChoRuss" concert. At Holy Trinity Church.

Russian religious and light music sung by this four person vocal ensemble from St. Petersburg. Doors open at 7.00 pm, concert starts at 7.30 pm. Free admission, freewill giving. 17-19 August Meditation and Prayer weekend St. Willibrordsabdij, Abdijlaan 1, 7004 JL Doetinchem.

Meer informatie en contact Elaine Kempees 06-1361 3689, email: elainekempees@gmail.com of Hettie van Hessen-Eijbergen 030-272 5712, hettieeijbergen@gmail.com.

18 August 7.00 pm – 8.30 pm Mofish Memorial Concert for John de Wit and John's favourite charity, Hart.

Free admission, freewill giving.

R.K. Gemeenschap toegewijd aan De Icoon van de Moeder Gods van Wladimirskaja

Geloofstraditie: rooms-katholicisme.

Start: 1957.

Achtergrond: Byzantijnse ritus, Rooms-Katholieken en protestanten uit Nederland en Oekraïne.

Taal: Nederlands en Kerkslavisch.

Adres: H. Johannes de Doper-Bernarduskerk, Oranje Nassaulaan 2, 3523 VR Utrecht

Zondagsdienst: De derde zondagen van de maand is er vanaf 10.15 een byzantijnse liturgie, dat geldt ook voor augustus en september

Bezoekers: 40 tot 90 personen.

Voorganger: Paul Brenninkmeijer.

Myanmar Christian Fellowship

Geloofstraditie: baptisme.

Start: 2011.

Achtergrond: Birma

Taal: Birmees, zo nodig wordt er naar het Nederlands of Engels vertaald.

Adres: De Passie, Zwarte Woud 211, 3524 SG Utrecht (de gemeenschap is nu op zoek naar een

nieuwe locatie)

Zondagsdienst: iedere derde en vierde zondag van de maand om 12.30 uur.

Bezoekers: minimaal 40 tot 50, bij speciale diensten honderd bezoekers.

Voorganger: de heer Cho Noh Hoe (roepnaam: Samuël).

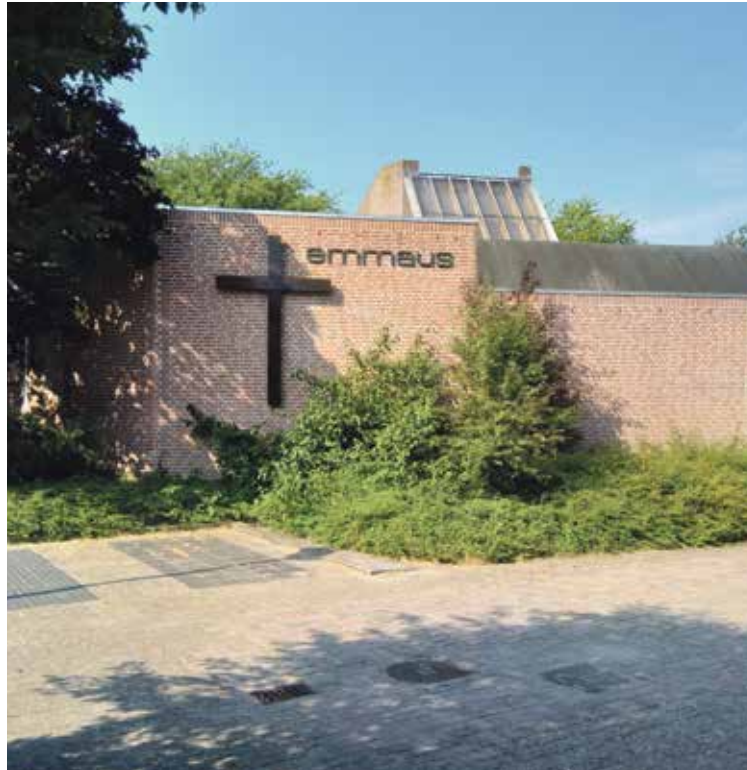

Huiskerk Elim

Geloofstraditie: Evangelische beweging.
Start: 1985.
Achtergrond: Afghaans, Iraans, Nederlands, af en toe andere landen.
Taal: Nederlands en Farsi.
Adres: Bergweg 7, 3941 RA Doorn.
Zondagsdienst: 10:00 uur.
Bezoekers: 30 tot 40 personen
Voorganger: Gijs van den Brink.

Eritrees Orthodoxe Kerk

Geloofstraditie: Oriëntaalse
Orthodoxie.
Start: 2017
Achtergrond: Eritrea.
Taal: Tigirinya Ge'ez letterschrift.
Adres: Rafaelkerk, Lichtenberchdreef 4, 3562 RD Utrecht
Kerkdienst: zaterdag 08:00 (tot
11/12 uur) (om de zaterdag)
Bezoekers: 100 tot 150 personen.
Voorganger: Sinda Elias.

Emmauskerk

Geloofstraditie: rooms-katholicisme
Start: 1991
Achtergrond: Indonesisch
Taal: Indonesisch
Adres: Emmauskerk, Merelplein 2, 3554 CC Nieuwegein
In de Emmauskerk houden, vooral op de zondagmiddagen, behalve de Indonesische kerk KKI uit Utrecht ook een aantal migrantengemeenschappen hun eigen viering, de Vietnamese gemeenschap, de Chaldeeus-Irakese gemeenschap en de Charismatische Antilliaans/Surinaamse gemeenschap.
Zondagsdienst Indonesiërs: elke vierde zondag van de maand om 14.00 uur.
Voorganger: Klemens Hayon SVC

Heilige Thomas Apostel Parochie voor Chaldeeën in Nederland

Geloofstraditie: rooms-katholicisme
Start: 2001
Achtergrond: Irak
Taal: Arabisch, Aramees
Adres: St. Rafaelkerk, Lichtenberchdreef 4, 3562 RD Utrecht (het kerkgebouw met de meeste geloofsgemeenschappen van Utrecht)
1) Parochie O.L.V. van Czestochowa (Polen)
2) Chaldeeus-Katholieke Parochie H. Thomas Apostel (Irak)
3) Orthodoxe St. Maria Kerk (Eritrea)
4) Full Gospel Believers (Eritrea)
5) House of Worship Ministry (Pentecostal Nigeria)
6) Eglise International d' Utrecht (Afrika)
7) Bethel Gemeente (Antillen)
Foto's laten een oecumenische viering zien gehouden op 20 januari 2018 met de kerken van Utrecht Overvecht (RK, PKN, Leger des Heils, Nazarener kerk, Evangelische Broedergemeente, huisgemeente) en met een aantal interculturele kerken van de Rafael, met name 1 + 2 + 3 + 4 + 5.
Zondagsdienst: elke vierde zondag van de maand om 17.00 uur.
Bezoekers: 250 personen.
Voorganger: Pastor Firas G. Youssif.

Dienaressen van de Heilige Geest van de Altijddurende Aanbidding (klooster Cenakel)

Geloofstraditie:
rooms-katholicisme
Start: 1999.
Achtergrond: Filipijns
(drie Filipijnse zusters,
een Indonesische en een
Nederlandse)
Adres: St. Ludgerus
Aanbiddingskapel, St.
Bonifaciusstraat 6a, 3553 SR
Utrecht
Kerkdienst: elke eerste zondag
van de maand om 14.00 uur
(Engels).
Bezoekers: 50 tot 80 personen.
Voorganger: Pater Rian Supardi
SVD of medebroeder.

Word International Ministries (Filipino Christian Fellowship)

Geloofstraditie: protestantisme.
Start: 1995.
Word International Ministries
(Filipino Christian Fellowship).
Achtergrond: afkomstig
uit Filipijnen, Indonesië,
Singapore, Nederland.
Taal: Engels.
Adres: Heilige Johannes de
doper en Heilige Bernardus
Kerk, Oranje Nassaulaan 2.
Zondagsdienst: 14.30 tot 16.30
uur.
Bezoekers: 35 tot 40 personen.
Voorganger: pastor Angel Cano.

Van Utrechtsch Predikbeurtenbriefje via Hervormd Utrecht naar Kerk in de Stad

Mieke Breij

Na de uitgave een proefnummer (0) in juni 1993, verscheen op 10 september 1993 de eerste editie van Kerk in de Stad. Dat is dus anno 2018 vijftiendertig jaar geleden, een ware mijlpaal in onze geseculariseerde stad. Kerk in de Stad heeft echter een veel langere geschiedenis, want aan de introductie hiervan gingen gedurende meer dan twee eeuwen drie andere uitgaven vooraf.

In Het Utrechts Archief, schatbewaarder van eeuwenoude archieven van stad en provincie Utrecht, en dus ook van de Nederlandse Hervormde Gemeente Utrecht, bevindt zich het oudst bewaarde *Predikbeurtenbriefje*, gedateerd 22 maart 1789 met als opschrift No 13. Er moeten dus tenminste twaalf nummers aan voorafgegaan zijn, maar deze, en eventuele eerdere jaargangen, bleven niet bewaard. Tot 1879 zijn de *Predikbeurtenbriefjes* aanwezig in het depot aan de Alexander Numankade.

Ook de andere voorlopers zijn bewaard gebleven: het *Utrechtsch Predikbeurtenblad* en *Hervormd Utrecht*. Het jubileum is een goede aanleiding eens terug te bladeren in die oude uitgaven.

Het Utrechtsch Predikbeurtenbriefje: 1789 (of eerder)-voorjaar 1886

Deze langwerpige, eenzijdig bedrukte lijst, ook wel 'het Prekie' genoemd, werd in de loop der tijd verzorgd door diverse Utrechtse (stads)drukkers. Het wekelijkse overzicht van preekbeurten, zowel voormiddags als namiddags vermeldde wel elf tot vijftien diensten in de binnenstadskerken, alsmede doordeweekse catechisatiebijeenkomsten. Tot 1815, toen de enige binnenstadskerk aan de rooms-katholieke gemeenschap terug werd gegeven, werden ook diensten in de 'Catherine-Kerk' vermeld. Verder kon men er de diensten in de 'Wale-Kerk', de Waals-Hervormde Pieterskerk vinden. De *Predikbeurtenbriefjes* zijn tot 1879 bewaard gebleven. Inmiddels werd de uitgave verzorgd door de bekende boekdrukker J. van Boekhoven op

het Begijnhof en vermeldde het overzicht tevens de diensten van de 'Engelsch-Episcopale Gemeente' in de Marnixzaal van de Hervormde Dompleinschool.

Het Utrechtsch Predikbeurtenblad: 1886-1941 en 1944-1945

Het *Utrechtsch Predikbeurtenblad*, begonnen in 1886, is bewaard gebleven vanaf 1892 als uitgave van vier pagina's op formaat A3. De opbrengst kwam ten goede aan het Predikanten-weduwenfonds. Er was ruimte voor uitgebreidere mededelingen, attestaties, gedichten, een feuilleton, familieadvertenties en advertenties van bedrijven. Ook diensten in de Evangelisch-Lutherse kerk, de Doopsgezinde kerk, de gereformeerde Bagijnenkerk (Breedstraat), de Bethlehemkerk (Pijlsweerd), het lokaal Abstede en de Marnixzaal (Dompleinschool) stonden vermeld, opmerkelijk in een tijd waarin de diverse kerken nog niet Samen-op-Weg waren.

* Het oudst bewaarde *Predikbeurtenbriefje*.

Evenals bij zijn voorloper werd in de kop steeds de Zondag uit de Heidelbergse Catechismus vermeld, het thema waarover dus gepreekt diende te worden.

Hervormd Utrecht: 1945-1993

Door de oorlogsomstandigheden kon het *Utrechtsch Predikbeurtenblad* vanaf 1941 niet meer verschijnen. In de periode 17 september 1944 en 24 juni 1945 lukte het nog enkele edities te realiseren. Inmiddels waren er plannen gemaakt voor een opvolger van het *Predikbeurtenblad*. Het besluit hiertoe werd genomen door de algemene kerkenraad onder voorzitterschap van ds A Meijers.

De juridische status werd een stichting. De eerste redactie werd gevormd door ds. C.M. van Endt, ds B. van Ginkel, W.J. Lubbers en dr H.C. Weiland. De heer A.C. van Belle was administrateur en J. van Staveren, destijds journalist bij Het Parool, de redactiesecretaris.

Op 29 juni 1945 verscheen het eerste nummer van het blad dat *Hervormd Utrecht* was gaan heten en slechts vier pagina's bevatte. In augustus 1945 telde het al acht pagina's en het kerstnummer van dat jaar zestien pagina's. Van meet af aan lagen zestien pagina's in de bedoeling, maar de redactie werd geconfronteerd met het probleem van papierschaarste in de naoorlogse periode.

Een werkprogramma was er nog niet, maar wel een duidelijk streven naar 'een nieuwe lente, nieuw geluid'. De redactie wilde een blad over het kerkelijk leven in al zijn aspecten, plaatselijk, landelijk en zo mogelijk nog breder. Begonnen met 6000, kon men in 1955 al over 10.000 abonnees spreken.

Vanzelfsprekend was een overzicht van *Predikbeurten* een vast bestanddeel. Er waren namelijk tot in de jaren zestig geen wijkgemeenten, zoals wij die nu kennen. Predikanten waren in algemene dienst bij de Nederlandse Hervormde Gemeente

* Mieke Breij.

en kregen een deel van een stad toegewezen als werkterrein. Het bij toerbeurt in de binnenstadskerken preken was inherent aan dit systeem en maakte ook dat gemeenteleden wilde weten welke predikant, waar preekte. Daarnaast was er ruimte voor artikelen over een breed spectrum van onderwerpen, columnachtige bijdragen, berichten en advertenties. Helaas is de voor mijn artikel beschikbare ruimte te klein om nader in te gaan op de vele bijdragen van figuren als ds M. Groenbergen, ds Hans Kronenburg en J. van Staveren, welke laatste meer dan 40 jaar aan de redactie was verbonden.

Kerk in de Stad: 1993-nu

De zomer 1993 betekende het einde van een tijdperk. Naast enige weemoed was er ook een verblijvend aspect: het Samen-op-Wegproces van hervormd en gereformeerd in Utrecht was zo ver gevorderd, dat ook het kerkblad een gezamenlijke gelegenheid moest worden, want: 'Samen zijn we kerk in de stad'. Een projectgroep realiseerde eind mei 1993 een nulnummer van het nieuwe blad dat *Kerk in de Stad* werd genoemd. De ontvangen reacties waren van groot belang bij de opzet van het eerste nummer dat op 10 september 1993 verscheen. Nu, 25 jaar later, mag protestants Utrecht trots zijn op dit maandelijks verschijnende en breed georiënteerde medium, dat zowel in papieren vorm als in digitale vorm zijn weg vindt.

Auteur is hoofd Dienstverlening bij Het Utrechts Archief en tevens secretaris van de werkgroep Zaterdagmiddagmuziek Domkerk.

Gereformeerde kerkbladen in vogelvlucht

Door Frans Rozemond

Ook de gereformeerden in Utrecht hebben hun eigen kerkbladhistorie. De Gereformeerde Kerk in Utrecht, ontstaan in 1894 uit een fusie van de Christelijke Gereformeerde Kerk (voortgekomen uit de Afscheiding in 1835) en de Nederduitse Gereformeerde Kerk (voortgekomen uit de Doleantie in 1887), nam in 1894 het kerkblad van de dolerenden over onder de titel *Utrechts Kerkbode*, weekblad voor de Gereformeerde Kerken in de provincie Utrecht. Het werd uitgegeven door

H. Buskes, vanaf 1894 door A. Fisscher, vanaf 1926 door P. den Boer en gedrukt bij de Utrechtse Drukkerij. Deze kerkbode werd in oktober 1941 verboden. De kerkenraad liet een dun *Mededeelingen(blad)* van de Gereformeerde Kerk te Utrecht verschijnen, uitgegeven bij P. den Boer. Dit verscheen tot en met 12 mei 1945. In dat jaar werd in Bilthoven de Stichting De Gereformeerde Pers opgericht. Die droeg zorg voor de uitgave van de *Classicale Kerkbode*, officieel weekblad van de Gereformeerde Kerken in de classis Utrecht. Het blad verscheen van 22 december 1945 tot december 1976.

De titel veranderde in april 1962 in *Utrechts Kerkblad*, met dezelfde ondertitel. Eindredacteuren waren ds. J.W. de Jager (1945-1956), ds. N. Warner (1956-1975) en Henk Verburg (1976). Uiteraard hadden veel wijkgemeenten toen al hun eigen wijkblaadje, maar de behoefte om stedelijk elkaar op de hoogte te houden bleef. Vanaf januari 1977 werd het Utrechtse kerknieuws afgedrukt als plaatselijk katern in het landelijk verschijnende *Centraal Weekblad* van de Gereformeerde Kerken. Deze Utrechtse editie werd in 1992 gestaakt en opgevolgd door *Kerk in de Stad*.

Luisteren naar muziek in een binnenstadkerk

Tot en met 7 september kunnen muzikliefhebbers elke week gratis een concert van musici uit Utrecht, Rusland en Engeland bijwonen in het decor van een van de binnenstadskerken. De meeste concerten zijn op vrijdagmiddag van 13.30 tot 14.15 uur, een enkele is op een woensdagmiddag. Na afloop van elk concert heeft een 'meet and greet' met de musici plaats.

De concerten worden georganiseerd door Kerken Kijken Utrecht, ZIMIHC en het Utrechts Kerkgebouwen Overleg en worden mede mogelijk gemaakt door de burgerlijke gemeente Utrecht.

Het programma van Kerken Luisteren vermeldt voor de komend weken:

vrijdag 3 augustus: Eveline M. Jansen, orgelconcert in de Pieterskerk; woensdag 8 augustus: Laurens de Man en Daniël Seeger op zowel het hoofd- als op het kabinetorgel van de Jacobikerk; vrijdag 10 augustus: Elena Bazhenova, Rauf Berhan en Sofia Shapiro (respectievelijk zang, viool en piano) Russische klassieke- en romantische muziek in de Janskerk; vrijdag 17 augustus: Pim Schipper en Sander Booi, orgel vierhandig en op twee orgels in de Nicolaïkerk.

Op vrijdag 7 september sluiten Joris en Anneke van Haften op cello en viool deze in juli begonnen serie af in de doopsgezinde kerk aan de Oudegracht 270.

Symposium over vreedzaam leven

In vrede samenleven, kan dat? Op zaterdag 22 september om 13.30 uur begint in de Janskerk een symposium met dat thema. De Syrisch-katholieke priester Jacques Mourad brengt die maand namelijk op uitnodiging van de Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken een bezoek aan Nederland en dus ook aan onze stad.

In Syrië en Irak zet Jacques Mourad zich in voor vrede en interreligieuze dialoog. Dit symposium probeert de verbinding te leggen tussen interreligieuze dialoog in het Midden-Oosten en in Europa. Mourad werd in 2015 gevangengenomen door ISIS. Moslimvrienden bevrijdden hem. Sindsdien pleit hij hartstochtelijk voor samen werken aan vrede, door samen te leven. Het symposium vindt plaats in het kader van Vredesweek 2018.

Belangstellenden kunnen zich opgeven voor deze dag via: secretariaat@oecumene.nl. Een vrijwillige bijdrage voor de bestrijding van de kosten is welkom op rekening NL97 INGB 0000 8019 19 ten name van Katholieke Vereniging voor Oecumene onder vermelding van: In vrede samenleven. Tijdens het symposium wordt een collecte gehouden voor het werk van pater Jacques Mourad in Irak. Voor meer informatie: www.oecumene.nl.

Het verhaal van Sabontu

Met de blog Stil Leven geeft STIL, in samenwerking met Villa Vrede, een gezicht aan ongedocumenteerden. In Stil Leven worden maandelijks mensen zoals u en ik in woord en beeld geportretteerd. Zo kunt u hen beter leren kennen. Niet als vluchteling, nummer, vreemdeling of illegaal. Maar als mens.

"Toen ik een jaar of twintig was, begon ik met het lezen van boeken van Desmond Tutu. De filosofie die hij verkondigt, is voor mij het concept van Afrika. Het maakte me sterk. Ik leerde over

menselijkheid en saamhorigheid. Voor mij is dat het delen wat je hebt. Je denkt aan de ander en niet vanuit jezelf. Bezit is niet belangrijk, het is tijdelijk."

"Tutu inspireerde mij politiek actief te worden. Politiek zit van binnen. Onrecht dat ik om me heen zag was als de olie op het vuur in mij."

"De Oromo worden gediscrimineerd in Ethiopië. Hun land wordt door de regering afgepakt. Ze worden onterecht gevangengezet als ze voor zichzelf opkomen. Samen met anderen heb

ik me georganiseerd om dit te stoppen. Daardoor moest ik uiteindelijk vluchten."

"Ik stop niet tot dit over is. In Nederland wil ik een community starten voor de Oromo, om zo de situatie in Ethiopië aan het licht te brengen. Daarvoor moet ik eerst goed integreren. Nederlands leren en dan organisaties zoeken met wie ik kan samenwerken. Kennis en ervaring uitwisselen. Ik zou politicologie willen studeren op de universiteit. In Ethiopië studeerde ik informatietechnologie. Dat was leuk, maar ik heb nu een andere taak."

Over Sabontu

Sabontu is 29 jaar en geboren in Addis Abeba, Ethiopië. Ze is sinds januari 2017 in Nederland en verbleef in Ter Apel, Hardenberg, Almere en Utrecht. Het meest mist ze haar kinderen van zes en zeven jaar die ze noodgedwongen moest achterlaten. Haar lievelingseten is injera met kifto en kocho.

Om de maand vindt u hier een Stil Leven-portret. Wilt u meer weten over ongedocumenteerden, STIL of de blog? Neem dan contact op met STIL via info@stil-utrecht.nl en/of Villa Vrede via info@villavrede.nl.

Integreren

"Integreren in Nederland is niet zo moeilijk. Ik respecteer alle culturen en vind het interessant om de verschillen te zien. Dingen die we bijvoorbeeld groot maken in Afrika, zijn in Nederland heel klein. Elkaar in het openbaar kussen, bijvoorbeeld. Gewoon op straat. Dat is echt een 'big deal' in Afrika. Maar het betekent voor mij vrijheid."

"Ik verloor voor deze strijd alles. Ik moest mijn twee kinderen achterlaten. Maar ik vecht tot het over is. Soms denk ik dat mensen op straat mij veroordelen. Maar ze zien niet wie ik ben. Dat ik hier niet zomaar ben."

Ds Catrien van Opstal

Menigeen zoekt in de zomer het buitenland op. Een ander weerbeeld, een ander landschap, een andere taal, ander eten, andere geuren, andere sfeer dan het vertrouwde Nederland. Je wordt er zelf ook een beetje anders van.

Dat brengt me bij de twee contacten die we als lutherse gemeente hebben met Hongarije en met Polen. Maar dat is natuurlijk specifiek dan 'Hongarije en Polen'. In Noordoost-Hongarije hebben we contact met de Evangelisch-Lutherse Gemeente Eger en in Özd.

Contact

Een gemeentelid en haar man hadden jaren een huisje in een dorp daar in de buurt. Een aantal jaren geleden ontdekte zij de Lutherse kerk in Eger, herkenbaar aan de woorden, die op vrijwel elke Lutherse kerk daar staan: Een vaste burcht is onze God. Een Egers gemeentelid daar, is kind van Hongaarse vluchtelingen uit 1956 en groeide op in Nederland, in Utrecht notabene en kwam daar ook in de lutherse kerk. Na de val van de muur vertrok zij terug naar Hongarije. Zij is er nu kerkenraadslid en uiteraard een hele goede tolk! Zo kunnen we via deze twee gemeenteliden contact met elkaar onderhouden; anders zou dat zo veel moeilijker zijn!

Afgelopen september, ter gelegenheid van de herdenking van 500 jaar Reformatie, nodigden wij een delegatie uit Eger en Özd uit om naar Utrecht te komen. Wat is het goed om gezichten te zien, mensen in levende lijve, elkaar te spreken in Duits, Engels en via onze twee tolken. Wat verandert een contact daarvan. Er is blijde her-

kenning van gedeeld geloof, er is ook het andere, waar je op stuit. Maar menselijkheid en wederkerigheid overwinnen dat laatste. En nu is het weer lastig: hoe houd je elkaar vast? Hoe bewaar je de hartelijkheid? En ondertussen die cruciale vraag: wat doet het met ons? Worden wij een beetje anders door wat we weten van hun geschiedenis van onderdrukking of door hun liturgische beleving, waar voorafgaand aan de Avondmaalsviering een kleine boeteliturgie is en waar een evangelisch (evangelical) lied gezongen wordt? De Poolse lutheranen ontmoeten we niet in hun land, maar in ons kerkgebouw. Eén keer per maand is er een dienst van de Poolse lutheranen uit Nederland, van Rotterdam naar Sassenheim tot Enschede. Er komt een predikant uit Polen aanvliegen om hier met hen de dienst te kunnen houden. Het is verschillend hoe ze het Nederlands beheersen. Met Pinksteren hadden we een gemeenschappelijke dienst. Delen ervan in het Pools, delen in het Nederlands en niet alles vertaald in de liturgie.

LUTHERS GELUID

Want we denken dat we met elkaar de liturgische taal verstaan als het gaat om bijvoorbeeld Avondmaal en zegen.

We lieten ook op andere plekken even de vreemdheid van de talen gebeuren. Als onderstreping van de realiteit, dat wij elkaar niet zomaar verstaan. Na afloop lunchten we met elkaar in de Abraham Dolehof, achter de kerk. In die heerlijke oase onder de plataan genoten we van Poolse rolmopsen, bietensoep en andere Poolse specialiteiten. Het ging vanzelf toen we gingen zitten: er vormden zich twee groepen, gescheiden door de taalgrens. We vinden elkaar niet vanzelf! Dat is realiteit. Maar we zochten elkaar op! Wij veranderden naar elkaar toe. Iemand van Poolstalige gemeente zei: "Hier zijn we niet 'die Polen', hier zijn we mensen met elkaar. Broeders en zusters in Christus."

ANMAR HAYALI PORTRETTEERT CHRISTENGEMEENSCHAPPEN

“Ik weet me in Christus verbonden met alle christenen en kerken over de hele wereld en van alle tijden”

Arnold Rietveld

Anmar Hayali reist als coördinator van Samen Kerk in Nederland (SKIN) de hele wereld af, en heeft in de christelijke kerken in Nederland een afspiegeling gevonden van diezelfde wereld. De 35-jarige christenmigrant van Irakese origine schreef er een boek over. Reden voor een interview met deze auteur, waarbij een van de vragen gericht is op het zilveren jubileum van dit stedelijke kerkblad.

Wat waren uw drijfveren om ‘De wereldkerk in eigen land. Twaalf portretten van diverse migrantenkerken en internationale kerken in Nederland’ te schrijven?

In de periode september 2016 tot november 2017 heb ik op uitnodiging van de redactie van het maandblad Woord & Dienst een serie geschreven over internationale kerken en migrantenkerken bestaande uit een inleidend artikel en twaalf portretten. Nadat de serie afgerond was, leek het de Stichting Vrienden van SKIN en mij goed om deze artikelen beschikbaar te stellen voor een breed publiek. Verder zijn enkele nieuwe teksten toegevoegd, namelijk een overzichtartikel over SKIN en een interview dat de uitgever met mij had. Het boek is het resultaat hiervan.

Portretten

Ik moet wel zeggen dat ik al een aantal jaren eerder met het idee loop om zo'n boek te schrijven waarin ik twaalf portretten van deze kerkgemeenschappen, maar dan wat uitgebreider, aan de Nederlandse samenleving presenteer als voorproefje van de gigantische diversiteit van het Lichaam van Christus in ons land.

U geeft een uniforme beschrijving van de veelkleurigheid van de christelijke kerken (ik citeer: van Rooms-Katholiek tot Presbyteriaans, van Oosters-Orthodox tot Pinksterkerk of van Herrnhutter tot Oriëntaals-Orthodox). Op welke manier doet u dat in uw boek?

Om de leesbaarheid van het boek ten goede te komen, zijn de twaalf kerken, ondanks het feit dat ze vaak zeer van elkaar verschillen, elk op dezelfde wijze beschreven. Eerst iets over de naam en de achtergrond of herkomst daarvan, vervolgens iets over de plaatsen waar de gelovigen in ons land bijeenkomen en over het aantal kerkleden, dan bijzonderheden zoals de rituelen en de talen die worden gebruikt. En tot slot iets over de contacten met andere kerken en hun missionaire drive.

U hebt twaalf portretten geschreven waaronder de Chinese kerk in Utrecht en de Anglicaanse kerk in Utrecht. Hoe hebt u zich inzichten gevormd van deze migrantenkerken en internationale kerken?

De meeste portretten betreffen

*Anmar Hayali: ...“Ontdekkingsreis die ik nog jarenlang wil voortzetten”... (foto Arnold Rietveld).

landelijke kerkgemeenschappen met meerdere lokale vestigingen. Dit geldt onder meer voor de twee kerken die u noemt. Ten behoeve van deze serie heb ik mijn bezoeken aan allerlei internationale kerken en migrantenkerken, verspreid over het land, dus onder meer in Utrecht, geïntensiveerd en hun leiders/vertegenwoordigers geïnterviewd. Bovendien heb ik gebruik gemaakt van beschikbare literatuur.

“De diversiteit van het Lichaam van Christus in ons land is gigantisch”

Verrijkend

Kunt u voorbeelden geven van wat voor uzelf de meest verrijkende/verrassende inzichten waren?

Het feit dat de eenheid en missie van de Kerk – twee thema's die in elk portret expliciet aan de orde komen – hand in hand gaan, wordt steeds weer bevestigd. Wanneer wij als volgelingen van Christus de eenheid van Zijn Lichaam dienen en zichtbaarder maken, komt dat niet alleen de

Kerk ten goede, maar is dat tegelijkertijd een effectieve getuigenis naar de wereld. Hiermee geven wij gehoor aan het hogepriesterlijk gebed van onze Heer Jezus in Johannes 17 en geven wij gestalte aan de door God geschonken eenheid in Christus en aan onze gezamenlijke missionaire roeping, namelijk de Grote Opdracht om discipelen te maken van alle volken (zie Mattheüs 28:18-20).

Had dit boek 25 jaar geleden ook geschreven kunnen worden? (sorry, dit in verband met het 25 jarig bestaan van Kerk in de Stad). Waarom is dit boek anno 2018 geschreven?

Ik denk het niet. 25 jaar geleden was ik 10 jaar oud en had nooit kunnen denken dat ik hier in Nederland als asielzoeker terecht zou komen. Bovendien was de diversiteit van de christelijke geloofsgemeenschappen met een migratieachtergrond in ons land – ondanks de eeuwenlange aanwezigheid van de oudste migrantenkerken en de decennialange presentie van de kerken uit de voormalige Nederlandse koloniën – nog lang niet zo groot als vandaag de dag. Juist in de afgelopen paar decennia is het aantal christenen in Nederland die afkomstig zijn uit allerlei landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika

*De Chinese christengemeenschap in haar Utrechtse thuisbasis, de Pniëlkerk.

BOEKEN

sterk toegenomen, met als gevolg dat velen tot de oprichting van eigen kerkgemeenschappen zijn overgegaan. Een indrukwekkend onderdeel van de vele kerkelijke tradities, culturen en talen die de wereldwijde Kerk van Christus rijk is, is hierdoor in ons land weerspiegeld.

Migratiestromen

Hoe hebt u de kerken geselecteerd voor die twaalf boeiende portretten?

Ik heb me voorgenomen om recht te doen aan de diversiteit, in meerdere opzichten. Dit is een belangrijke voorwaarde die ik mezelf stelde. De gekozen kerken zijn het resultaat van verschillende migratiestromen, behoren tot diverse kerkgenootschappen/kerkenfamilies met ieder een eigen theologie en liturgie, hebben hun wortels in één of meerdere (in sommige kerken zelfs tientallen) landen van herkomst – die al of niet een historische band met Nederland hebben –, gebruiken allerlei voertalen en kennen een diverse geografische ligging in Nederland en verschillen in omvang en ontstaansgeschiedenis.

Waarom koos u bijvoorbeeld voor de Anglicaanse kerk te Utrecht en de Chinese kerk in dezelfde stad?

De portretten betreffen vooral kerkgemeenschappen op landelijk niveau. Sommige hiervan hebben een vestiging in onder meer Utrecht.

Zijn er portretten gemaakt van kerken waarmee u zich vanuit uw eigen achtergrond heel verbonden mee voelt?

Ik weet me in Christus verbonden met alle christenen en kerken over de hele wereld en van alle tijden. De portretten die geschetst zijn in dit boek vormen een onderdeel van een jarenlange ontdekkingsreis die ik nog jarenlang wil voortzetten, Deo volente. Een reis om de Kerk met haar vele diverse en unieke stijlen om Christus te aanbidden en het ene christelijk geloof te beleven en te uiten, beter te leren kennen en de verkregen inzichten te delen met broeders en zusters in Christus. Bovendien wilde ik voortbouwen op eerdere publicaties over deze kerken in Nederland en niet per se kerken kiezen die vanwege mijn achtergrond bij mij het meest bekend waren, zoals de Syrisch-Orthodoxe Kerk waarvan ik van kinds af aan lid ben.

Het boek ‘De wereldkerk in eigen land. Twaalf portretten van diverse migrantenkerken en internationale kerken in Nederland’ (60 pagina's, tien euro) is te bestellen op vriendenvanskin@outlook.com.

Willibrordprocessie

Op zondag 9 september om 15.45 uur begint in de stad de Willibrordprocessie. Het pastoraal team van de Salvatorparochie nodigt alle gelovigen, jong en oud, uit om deel te nemen aan deze processie. Deelnemers aan de processie verzamelen zich om 15.45 uur rond het beeld van de H. Willibrord op het Janskerkhof. Om 15.50 uur volgt het opstellen op het Janskerkhof, waarna om 16.00 uur de processie begint. Bij het passeren van de processie zullen de klokken van de Domsoren luiden. De stoet vervolgt de route via het Damplein richting de St. Catharinakathedraal (Lange Nieuwstraat 36), waar rond 16.45 uur de afsluitende vesperviering is. Na afloop zijn alle processiegangers welkom voor koffie en een glas om gezamenlijk dit gebeuren af te sluiten in het Bonifaciushuis (Nieuwegracht 61, de voormalige pastorie achter de kathedraal).

Preekwedstrijd voor amateurs in jarige Pauluskerk

In september viert de Pauluskerk haar 85-jarig bestaan. Een van de hoogtepunten is een preekwedstrijd voor amateurs, de Preek van de Leek. Iedereen die geen priester, pastor, predikant of anderszins professioneel voorganger is kan zich inschrijven voor de wedstrijd die op 26 september 's avonds plaatsvindt. Het aanmeldadres is preekleek@gmail.com.

Wie zich aanmeldt ontvangt de spelregels en ook een korte Bijbeltekst als uitgangspunt voor de te houden preek. In die tekst spreekt de vroegere christenvervolger Paulus de gelovigen in Korinthe toe met een vergelijking tussen het leven van de mens en de wedloop tussen atleten op de sintelbaan. Op basis hiervan maakt de preker een preekopzet van hoogstens 1000 woorden die uiterlijk 4 september bij de jury binnen moet zijn. Op woensdagavond 26 september brengen de deelnemers hun preek live in de Pauluskerk voor het voetlicht.

De jury die dan het menetekel over de prekers moet uitspreken bestaat uit Kalien Blonden (tv-programmamaker KRO-NCRV), Dorothé Cras (eigenaar van de Utrechtse kinderboekenwinkel), pastor Oostendorp (r.k. priester en emeritus hoogleraar Spaanse taal- en letterkunde) en Piet Jan Rebel (predikant van de PKN Tuindorpkerk).

Er zijn twee prijzen: die van de jury en een publieksprijs. Elke deelnemer krijgt een juryrapportage met aanwijzingen waar men nog kan verbeteren.

De organisatie van de Preek van de Leek belegt vooraf een stoom-workshop ‘voordracht’ onder leiding van een professionele coach. Deze workshop helpt om te voorkomen dat de plankenkoorts de preker in de houdgreep neemt.

Tentoonstelling Bouwen aan de Dom op herhaling

Deze zomer wordt de educatieve tentoonstelling Bouwen aan de Dom uit 2004 herhaald. Het verhaal over de gotische Domkerk wordt verteld en vragen die vaak aan de gidsen in de kerk worden gesteld, worden beantwoord: 'Wat was dit voor een kerk?' 'Waar kwamen die stenen vandaan en hoe kwamen ze in de tijd aan de benodigde fondsen?' In de DomShop is de dvd 750 jaar Dom in Utrecht te koop, naast andere interessante boeken over de Domkerk.

Kerkenpakket Micha Zondag staat online

Het kerkenpakket voor de Micha Zondag is online beschikbaar. Met dit pakket kunnen kerken een Micha Zondag organiseren. Wereldwijd staan op zondag 14 oktober duizenden kerken stil bij sociale en ecologische gerechtigheid. Met 'Arm raakt rijk, rijk raakt arm' als thema vraagt Micha aandacht voor rijkdom en armoede. Het thema van de Micha Zondag is dit jaar geïnspireerd op Deuteronomium 15:7. Daarmee sluit de organisatie aan op het oecumenisch leesrooster. Het bijbehorende kerkenpakket is zo opgezet dat het ook op een willekeurige andere zondag in het jaar kan worden gebruikt.

Materiële armoede of rijkdom staan vaak in een omgekeerd verband met geestelijke armoede of rijkdom. Dat zet aan tot denken over kapitalisme, consumptie en uitbuiting. Micha Zondag stelt daarom het thema 'Rijk raakt Arm en Arm raakt Rijk' centraal in 2018-2019. Om zo kerken en christenen in Nederland bewust te maken van rijkdom en armoede. Goed en recht doen aan arm en rijk gaat verder dan een maandelijkse donatie. Het vraagt om een levenshouding.

Met het speciale kerkenpakket kunnen kerken een Micha Zondag organiseren. Het materiaal is gratis te downloaden via michazondag.nl en biedt handvatten voor iedere gemeente om op eigen wijze invulling te geven aan de Micha Zondag. Het pakket bestaat uit preek schetsen, liederen, gebeden, kinder- en tienerprogramma's. Dominee Gé Drayer (CGK), mevrouw Ingeborg Janssen (UvB), pastor Jaap van de Poll (VEZ), dominee Joost Schelling (PKN) en Kapitein Ria Schuiter (Leger des Heils) maakten de preek schetsen.

De Mantel van Sint Maarten

Wendy Gremmé

Utrecht kent veel mensen, groepen en initiatieven die zich inzetten voor anderen. Mensen die geven en delen. Sommigen doen dat op verrassende wijze. Eigenzinnig, tegendraads en opvallend. Of juist onopvallend, maar trouw en onbaatzuchtig. Iedereen op zijn eigen manier, maar allemaal in het belang van de stad Utrecht.

Het jaarlijks terugkerend evenement De Mantel van Sint Maarten staat dit jaar, op vrijdag 9 november, geheel in het teken van kinderen in armoede.

Er zijn in de stad Utrecht te veel kinderen die op welke manier dan ook te maken hebben met armoede. De achterstand die deze kinderen in de jeugd oplopen is vaak lastig of helemaal niet meer in te halen. Er zijn gelukkig veel stadsgenoten, initiatieven en organisaties die een positieve bijdrage willen leveren. Uit onderzoek van de kindombudsman blijkt echter dat de aanpak van armoede op dit moment nog weinig samenhangend is. Weten we eigenlijk voldoende van elkaar wat we doen? Kan er beter worden samengewerkt?

Ontmoetingen

Tijdens het evenement, op vrijdag 9 november in de Domkerk,

* De mantel Maartengroep 2017.

staat ontmoeting centraal. Ervaringen worden gedeeld en onderlinge banden versterkt. De verschillende initiatieven, fondsen en ervaringsdeskundigen zijn aanwezig op een informatiemarkt om met elkaar te ervaringen delen en bezoekers te informeren. Er zal een inhoudelijk programma zijn waarbij onder andere de Kinderombudsvrouw Margrite Kalverboer haar me-

dewerking zal verlenen en in de vorm van een speeddate sessie wordt nog meer ervaring uitgewisseld. Doel van dit evenement is om alle professionals, vrijwilligers en andere betrokkenen van elkaar op de hoogte te brengen, zodat de kinderen in onze stad sneller bereikt worden op de manier die voor hen nodig is! Want iedereen gunt de jeugd in onze stad een mooie toekomst. De Mantel van Sint Maarten hoopt met dit evenement haar bijdrage te leveren aan dit doel.

Stimuleringsprijs

Net als voorgaande jaren zal ook dit jaar een geldbedrag worden uitgereikt aan een initiatief die op verrassende en doeltreffende wijze een bijdrage heeft geleverd aan kinderen in armoede in de stad Utrecht. De prijs wordt dit jaar uitgereikt door eerste locoburgemeester Victor Everhardt.

Iedereen is van harte welkom! De toegang is gratis en vooraf aanmelden is niet nodig.

* Beeldje van Sint Maarten.

Kort

Voor wie: iedereen
Wanneer: vrijdag 9 november
Tijd: 16.00 tot 18.30 uur
Plaats: Domkerk
Meer: www.mantelvansintmaarten.nl

De Mantel van Sint Maarten

De Mantel van Sint Maarten wordt jaarlijks uitgereikt aan personen en/of organisaties op het gebied van zorg, welzijn en kerkelijk-diaconale inzet. Doel is: bevorderen van de samenwerking tussen vrijwilligers en de formele hulpverlening. Ook willen de organisatoren het diaconale werk van Utrechtse kerken beter zichtbaar maken. Organisatie: Citypastoraat Domkerk, Protestantse Diaconie Utrecht en Katholiek Utrecht.

Grootste Museum van Nederland nu nóg groter

Peter van der Ros

De Kathedraal van Haarlem, de Munsterkerk in Roermond en de Walburgiskerk in Zutphen sluiten zich aan bij het Grootste Museum van Nederland, een samenwerking tussen Museum Catharijneconvent en zestien kerken en synagogen door heel het land.

Sinds de opening vorig jaar hebben zo'n honderdduizend mensen de aangesloten kerken en synagogen bezocht en kennis gemaakt met de bijzondere geschiedenis, architectuur en kunstwerken van wat niet voor niets het Grootste Museum van Nederland genoemd wordt. Met het toevoegen van drie nieuwe locaties zet initiatiefnemer Museum Catharijneconvent samen met de kerken een volgende stap in het toegankelijk maken van het nationaal religieus erfgoed.

Nederlanders bezoeken in het buitenland de ene kathedraal na de andere, maar in eigen

* Munsterkerk in Roermond (foto Anton van Daal).

land lopen ze eraan voorbij. Met de opening van het Grootste Museum van Nederland in de zomer van 2017 is een eerste stap gezet om dit te veranderen. Het afgelopen jaar bekeken zo'n honderdduizend mensen extra de ruim 8.500 orgelpijpen, 85 kroonluchters, meer dan 320.000 kaarsjes en 1.500 vierkante meter glas-in-loodramen, verspreid over bijna 22.000 vierkante meter vloerooppervlakte. Met de drie nieuwe locaties wordt niet alleen de landelijke dekking verbeterd, maar ook de variëteit in historische periodes, architectuur en kunstwerken vergroot. Het Grootste Museum van Nederland biedt bij dit alles een audiotour. Bezoekers horen al dwalend door de kerk bijzondere verhalen of kunnen aan de hand van de tour alle highlights ontdekken.

Het Grootste Museum van Nederland is een initiatief van Museum Catharijneconvent en wordt mogelijk gemaakt door de deelnemers van de BankGiro Loterij en een bijdrage van het Mondriaan Fonds. Kijk voor de deelnemende locaties op www.grootstemuseum.nl.

AGENDA

dagelijks (behalve zondag)
12.30 uur Domkerk,
middaggebed

elke zondag
19.00 uur Domkerk, vesper

elke woensdag
8.40-9.00 uur
Johannescentrum,
ochtendgebed
17.30 uur Johannescentrum,
Hanna's herberg
19.00 uur Domkerk, vesper

vrijdag 3 augustus
13.15 uur Pieterskerk,
lunchpauzeconcert door
Eveline M. Jansen

zaterdag 4 augustus
13.00 uur Nicolaïkerk, concert
in reeks Utrechtse orgelzomer
met Ko Zwanenburg
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek met
oud-Domorganist Jan Jansen
(vervolg zomerorgelserie met
werken van Alain, Bach, Kee en
Sweelinck)

* Dr. Teade Smedes is
de docent van de eerste
drie leerhuisavonden in
het nieuwe seizoen, in het
Johannescentrum. Meer
daarover staat op pagina 4.

zondag 5 augustus
17.00 uur Nicolaïkerk,
orgelvesper met Ko
Zwanenburg

maandag 6 augustus
18.00 uur Huiskamer
Schildersbuurt (Hobbemastraat
41), maaltijd

woensdag 8 augustus
13.30 uur Jacobikerk, 'Kerken
Luisteren' met Laurens de
Man en Daniël Seeger op twee
orgels

*Tot en met zondag 9
september is in de Nicolaïkerk de
expositie van kunstenaars Jeltje
Hoogenkamp-Jansen te zien.

donderdag 9 augustus
20.00 uur Jacobikerk,
orgelconcert in zomerserie
met Christiaan Ingelse

vrijdag 10 augustus
13.30 uur Janskerk, 'Kerken
Luisteren' met Elena Bazhenova,
Rauf Berman en Sofia Shapiro
(respectievelijk zang, viool en
piano) Russische klassieke- en
romantische muziek

zaterdag 11 augustus
13.00 uur Nicolaïkerk, concert
in reeks Utrechtse orgelzomer
met Karel Demoet
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek met
Dariusz Bakowski-Kois (Krakau-
Polen) werken van Braga,
Cabanilles, Kerckhoven, Kerll
en Pachelbel

maandag 13 augustus
18.00 uur Huiskamer
Schildersbuurt, maaltijd

donderdag 16 augustus
20.00 uur Jacobikerk,
orgelconcert in zomerserie
met Gerrit Christiaan de Gier

vrijdag 17 augustus
13.30 uur Nicolaïkerk, 'Kerken
Luisteren' met Pim Schipper en
Sander Booij, orgel vierhandig

en op twee orgels
zaterdag 18 augustus
13.00 uur Nicolaïkerk, concert
in reeks Utrechtse orgelzomer
met Arno van Wijk
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek
met Domorganist Jan Hage
(werken van Bach, Hage, Reger
en Welmers)

zondag 19 augustus
17.00 uur Nicolaïkerk, vesper
met ds Harry Zeldenrust

maandag 20 augustus
18.00 uur Huiskamer
Schildersbuurt, maaltijd met de
buurt

dinsdag 21 augustus
19.15 uur Domkerk,
avondrondeleiding voor
kinderen vanaf 12 jaar

donderdag 23 augustus
17.00 uur
Universiteitsbibliotheek
locatie Drift 27, opening
tentoonstelling 150 jaar
Koninklijke Vereniging
voor Nederlandse
Muziekgeschiedenis
19.15 uur Domkerk,
avondrondeleiding voor
kinderen vanaf 12 jaar
20.00 uur Jacobikerk,
orgelconcert in
zomerserie met Gerrit
Christiaan de Gier

* Dr. Pouwel Slurink verzorgt
de eerste Utrecht Lezing van
het nieuwe seizoen, op 26
september in Parc Transwijk.

zaterdag 25 augustus
13.00 uur Nicolaïkerk, concert

in reeks Utrechtse orgelzomer
met Berry van Berkum
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek met
Bert den Hertog (werken
van Debussy, Demessieux en
Franck)

zondag 26 augustus
16.00 uur Augustinuskathedraal
(Lange Nieuwstraat), twee
vrouwen-schola's zingen delen
uit Officie van Augustinus

* Schrijver Adriaan van Dis is
een van de hoofdpersonen in
het Jacobidebat op woensdag
5 september, naast Utrechtse
Beatrice de Graaf

maandag 27 augustus
18.00 uur Huiskamer
Schildersbuurt, maaltijd

zaterdag 1 september
13.00 uur Nicolaïkerk, concert
in reeks Utrechtse orgelzomer
met Gerrit Christiaan de Gier

woensdag 5 september
20.00 uur Jacobikerk,
Jacobidebat met Adriaan van
Dis en Beatrice de Graaf

vrijdag 7 september
13.30 uur doopsgezinde kerk,
slot serie 'Kerken Luisteren'
met Joris en Anneke van
Haafden op cello en viool

zaterdag 8 september
10.00 uur Jacobikerk,
kunstenaar Anneke Kraal
geeft uitleg bij haar expositie
'Wake up!'

zondag 9 september
15.45 uur Janskerkhof,
Willibrordprocessie

donderdag 20 september
15.00 uur Gertrudiskapel
(Willemsplantsoen 1c),
symposium Stichting Thomas
More met referaten en
directiewisseling

zaterdag 22 september
13.30 uur Janskerk, symposium
over vrede met de Syrisch-
katholieke priester Jacques
Mourad

woensdag 26 september
14.00 uur Parc Transwijk,
Utrecht Lezing met dr. Pouwel
Slurink
19.30 uur Pauluskerk,
preekwedstrijd (aanmelden:
preekleek@gmail.com)

zaterdag 29 september
10.00 uur Johannescentrum,
zinzoekersdag 'De ziel van het
spel' met Toos Wolters

woensdag 3 oktober
20.15 uur Johannescentrum,
leerhuisavond met dr. Teade
Smedes

woensdag 17 oktober
20.15 uur Johannescentrum,
leerhuisavond met dr. Teade
Smedes

woensdag 31 oktober
20.15 uur Johannescentrum,
leerhuisavond met dr. Teade
Smedes

vrijdag 9 november
16.00 uur Domkerk, uitreiking
prijz Mantel van Sint Masarten

woensdag 14 november
20.15 uur Johannescentrum,
leerhuisavond over de kabbala
met dr. Marcus van Loopik

woensdag 28 november
20.15 uur Johannescentrum,
leerhuisavond over de kabbala
met dr. Marcus van Loopik

woensdag 12 december
20.15 uur Johannescentrum,
leerhuisavond over de kabbala
met dr. Gert Jan Kloens

Deze agenda is eveneens te raadplegen op de website van de Protestantse Gemeente Utrecht, PGU.nu

Zing jij graag en wil je hier iets mee doen?

Jenny Blokzijl

De Buitenschoolse Koorschool Utrecht (BKU) is een regionale kinderkoortraining en zangschool in hartje Utrecht bij de Gertrudiskathedraal, en staat onder professionele leiding van Hanna Rijken. Bij de BKU zingen kinderen vanaf zes jaar uit de stad en regio Utrecht.

De BKU zingt veel Anglicaanse koor-
muziek en werkt met de methode
Jongleren. Na de zomervakantie start

* Koorschoolklas (foto J. Meeuwenoord).

er een nieuwe opleidingsklas A voor
kinderen uit de stad en regio Utrecht
vanaf groep drie. Daarnaast zijn in op-
leidingsklas B enkele plaatsen vrij voor
nieuwe kinderen. Opleidingsklas A en B
zijn voor alle kinderen toegankelijk, om
tot de koorklas toegelaten te worden is
een auditie nodig.
Geïnteresseerd? Lijkt het je leuk om bij
ons te komen zingen? Dan ben je van

* Logo Buitenschoolse Koorschool.

harte welkom. Meer informatie vind je
op onze website www.buitenschoolsekoorschoolutrecht.nl. Je kunt altijd
een keer tijdens de lessen komen kij-
ken. De eerste les na de zomer is op
5 september
Jenny Blokzijl (secretaris BKU-bestuur)
buitenschoolsekoorschool@gmail.com.

Citypastoraat Domkerk

www.domkerk.nl

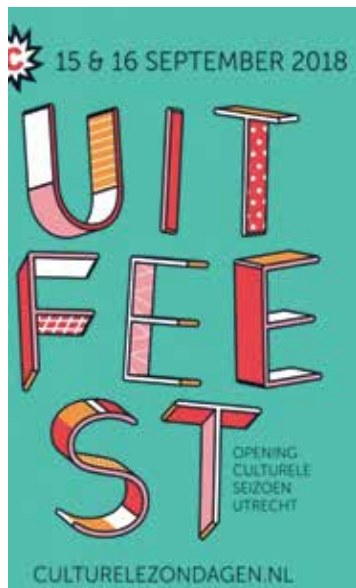
De zomerdiensten in de Domkerk hebben altijd een wat soberder karakter in verband met de vakantie van de Domcantorij. Maar natuurlijk is er iedere zondag een dienst van Schrift en Tafel en bent u ook hartelijk welkom bij het dagelijks middaggebed om 12.30 uur en bij de vespers van zondag- en woensdagavond om 19.00 uur. Ook de concerten van de Zaterdagmiddagmuziek gaan in de zomer gewoon door. Wekelijks om 15.30 uur is er in de zomermaanden een orgelconcert. Night of Light vindt iedere maand plaats op de derde zaterdagavond. Voor wie er nog niet eerder is geweest: op zaterdagavond 18 augustus opent de Domkerk om 20.15 uur haar deuren weer. In de zomermaanden wordt ook de laatste hand gelegd aan de folder met de activiteiten voor het komende seizoen. Eind van deze maand zijn deze ook te vinden op www.domkerk.nl.

EUG Oekumenische Studentengemeente (Janskerk)

www.eug-janskerk.nl

In de augustusmaand is er vanaf zondag de twaalfde in vieringen van de EUG aandacht voor de brief van Paulus aan de Kolossenzen. Kolosse was een stad in het westen van wat nu Turkije is. In een Hellenistische omgeving met aantrekkelijke holistische en kosmologische opvattingen probeert de jonge messiaanse beweging van Kolosse haar weg te vinden. In nuchter onderrecht en met een hymnische stijl wordt haar het leven in geloof, hoop en liefde voorgehouden: de gemeente is het lichaam van Christus, de Messias haar hoofd. De kern van wat de brief wil doorgeven lijkt te worden aangeduid in het eerste hoofdstuk.

Het gaat dan om de inzet van Christus voor de heiligheid van hen die in de brief aangesproken worden, om de trouw aan het evangelie zoals zij dat gehoord hebben, en om de dienende rol van Paulus hierbij. Nieuwsgierig geworden? Kom gerust langst in een viering van de EUG in de Janskerk.

De Haven

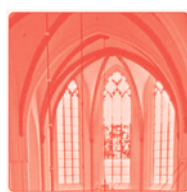

www.dehaven-kanaleneiland.nl

Het grote nieuws binnen de Haven is dat we per 1 oktober een nieuwe pionier hebben! Mirjam Verschoof (26) zal de komende vier jaar in de Haven aan de slag gaan. Een foto met meer tekst en uitleg staat elders in dit jubileumnummer van Kerk in de Stad.

In de zomer draait de Haven gewoon door. Bijzonder was het eerste huwelijk dat in de Haven werd gesloten. Jennifer en Moses trouwde op zaterdag 14 juli in het kerkje van Ottoland. Hoewel niet op Kanaleneiland, bevatte de dienst wel vele typische Havenelementen (met een korte verwerking naar de preek en de zegen met de rechterhand op de linkerschouder). Vele Havenaren waren betrokken bij de organisatie van de dienst en het feest na afloop. Het was mooi om als geloofsgemeenschap zo met elkaar dit feest van de liefde te vieren! Komt u vooral eens langs deze zomer in de Haven! Met vanaf 15.30 koffie, thee en limonade op het terras van Bij Bosshardt (Marco Pololaan 115) en om 16.30 uur de Havenontmoeting. Uitzondering is de eerste zondag van de maand, dan starten we om 17.30 uur met de Havenmaaltijd. Van harte welkom!

Jacobikerk

www.jacobikerk.nl

Voor het belangrijkste wijknieuws van de Jacobikerk verwijzen wij naar pagina 3, waar het verslag met foto's van het afscheid van ds Andries Zoutendijk staat. Maar niet alleen keken we terug (wat zo eigen is aan een af-

WIJKNIEUWS

scheid), maar nu kijken we ook samen alweer vooruit naar wat komen gaat. Zoals de orgelconcerten die op de vier donderdagavonden van augustus plaats zullen vinden in onze kerk, om precies te zijn op de 2de, 9de, 16de en 23ste van de maand. De concerten zijn vrij toegankelijk en beginnen om 20.00 uur. Daarnaast staat er voor 15 september nog een ander soort orgelconcert gepland: in september viert Theo Teunissen zijn tachtigste verjaardag. Bijna dertig jaar was hij organist van de Jacobikerk en ter gelegenheid van zijn verjaardag vindt er de 15de een verrassingsconcert annex reünie plaats. De avond begint om 19.00 uur, het muzikale gedeelte start om 20.00 uur. Maar het blijft niet bij concerten alleen. Op 5 september vindt er namelijk weer een Jacobidebat plaats, waarin Adriaan van Dis en Beatrice de Graaf in gesprek gaan naar aanleiding van hun recent verschenen werken. Meer hierover staat elders in dit blad. Tot slot vindt op 9 september de gemeentezondag (nieuwe stijl) plaats. Er zal na de ochtenddienst een middagprogramma zijn vol ontmoeting, afgesloten door een BBQ en een vespersdienst (in plaats van de reguliere middagdienst) om 17.00 uur. Een heleboel moois om naar uit te kijken na- en tijdens de vakantie!

Johannescentrum- gemeente (Overvecht)

Johannescentrumgemeente
voor zoekers en zieners

www.johannescentrum.nl

Het komend najaar begint weer een serie leerhuisavonden. Meer informatie daarover staat op pagina 4. Dat geldt tevens voor de zinzoekersdag 'De ziel van het spel' op zaterdag 29 september.

Marcus-Nicolaï gemeente

www.nicolaïkerk.nl

5 augustus, elfde zondag na Trinitatis - Marcus 7: 1-23. Eerst denk je dat de farizeeërs en schriftgeleerden nu ook de heilzame invloed van Jezus' nabijheid zoeken. Maar nee, ze zien gelijk iets wat niet hoort: de ongewassen handen van de leerlingen. De lange tussenzin verstoort de loop van het verhaal – en zo is het ook precies: al die tradities en regels kunnen je zomaar afhouden van de kern van het geloof. Jezus leert hun flink de les; hij moppert na, eerst in de brede kring van de menigte en daarna binnenshuis met de intimi. In al die verschillende 'contexten' benadrukt hij: niet wat van buiten de mens ingaat, maakt

onrein, maar wat van de mens uitgaat, dat maakt onrein. In deze dienst is ds Hans Koops de voorganger. Ko Zwanenburg is organist. Om 17.00 uur is er vesper in de Nicolaïkerk, meer informatie daarover staat elders in dit blad. 12 augustus, twaalfde zondag na Trinitatis - Marcus 7: 24-30. Vorige week gaf Jezus les, in de lezing van vandaag ontvangt hij onderwijs in rein en onrein, een buitenlandse vrouw laat hem zien hoe 'kinderen' en 'honden' wel wat met elkaar te maken hebben. De lezing uit het Eerste Testament (2 Koningen 4) gaat ook over een ontmoeting van een Godsman (Elisa) met een buitenlandse vrouw. In beide lezingen is de wanhoop voelbaar van een moeder over haar doodzieke kind. Ze hebben een paradoxale manier van geloven – tegen God in toch aan God vasthouden, zoals bij Job, en in de psalmen. In deze dienst zal ds Hans Koops de voorganger zijn. Dick van Dijk is organist.

19 augustus, dertiende zondag na Trinitatis. In deze dienst is ds Dirk Neven de voorganger. Verder lezende in het Marcus-evangelie horen wij vandaag het verhaal van de genezing van de doofstomme man. Hierin spreekt Jezus het geladen woord 'effatha' – ga open tot de doofstomme. Dat is meer dan een woord dat toevallig gesproken is tot een dove mens die ze bij Jezus brengen. Er schijnt ergens iets vast te zitten, ergens is iets gesloten, ontoegankelijk. Er is een gevangenis, een gesloten cirkel waar mensen niet uit komen: en die moet open. Dick van Dijk is de organist. Om 17.00 uur is er een vesper in de Nicolaïkerk, meer informatie staat elders in dit blad.

26 augustus, veertiende zondag na Trinitatis. In deze dienst zal ds. Dirk Neven de voorganger zijn. Na het verhaal van de dove, volgt in Marcus even later het bericht van de genezing van de blinde in Betsaida, dat een vergelijkbare opbouw heeft. Beide verhalen omlijsten het bericht van deze zondag, over de tweede spijziging en de discussie na afloop over het zuurdeeg van de Farizeeërs en Herodes. Niet geheel toevallig vieren wij deze zondag de Maaltijd van de Heer met elkaar. Berry van Berkum is organist.

Nieuwe Kerk

www.nk-utrecht.nl

Zondag 1 juli is de familie Oudshoorn vanuit de Nieuwe Kerk uitgezonden naar Namibie, hierover kunt u elders meer lezen. Op zondag 15 juli was het opnieuw feest in de kerk: er werden 5 kinderen gedoopt! Dirk de Bree ging voor in de dienst, waarin er niet alleen 5 mooie baby's werden gedoopt, maar ook twee ouders belijdenis deden van hun geloof! In zijn preek verwees Dirk opnieuw naar de Grote Opdracht (waar hij twee weken geleden bij de uitzending van de Familie Oudshoorn ook over sprak), en daagde ons uit om na te denken over de relatie tussen evangelisatie en het opvoeden van kinderen.

Save the date! Pak je agenda, schrijf het op de kalender en reserveer zaterdag 3 november voor Sisterhood! Het thema is 'Hartsverlangen' en Agnes Huizenga komt spreken. Laat je opbouwen in je geloof, ontmoet andere sisters en maak het ver-

schil voor vrouwen in je omgeving. Kom en geniet van een dag speciaal voor jou! Sisterhood is voor vrouwen van alle leeftijden die lid zijn van de Nieuwe Kerk, maar ook voor hun vriendinnen, (schoon)moeders, zussen en buurvrouwen. Vaste onderdelen zijn een inspirerende spreker, zingen, aanbidden, diverse workshops en een lekkere lunch.

Tuindorperkerk

www.tuindorperkerk.nl

Na een zeer geslaagd kampeerweekend eind juni is een groot gedeelte van de gemeente vertrokken naar nog verdere oorden. De stoelen in de Tuindorperkerk zijn dan ook weer in de zomeropstelling gezet, allemaal iets dichterbij elkaar. De achterblijvers houden zo contact met elkaar. Op zondag 2 september starten we het nieuwe jaar met de welbekende Startzondag. Iedereen is dan weer welkom om vooraf met elkaar te ontbijten vanaf 8.45 uur. Tevens bestaat er de mogelijkheid om vooraf aan de dienst kennis te maken met de activiteiten van de Tuindorperkerk. De koffie staat ook dan al klaar! U bent van harte welkom. Natuurlijk draait de gemeente gewoon door tijdens de zomervakantie. Er is weer gezorgd voor een rijk palet aan predikanten. Op de website van de kerk, tuindorperkerk.nl, kunt u zien wie er wanneer voorgaat in de dienst.

Utrecht-Zuid Wilhelminakerk

www.wilhelminakerkutrecht.nl

Zie voor het wijknieuws van de Wilhelminakerk het bericht onder het kopje 'Zomeractiviteiten Wilhelminakerk' elders in dit blad.

Kerk op Zuilen

www.protestantszuilen.nl

Na de grondige evaluatie van onze vijf variaties vieringen, viëren we de komende tijd in de Kerk op Zuilen met een eenvoudige (tijdelijke) basisliturgie. Op zondag 5 augustus gaat onze interim predikant ds Leo Oosterom voor. Ook zien we in augustus een aantal vertrouwde gastvoorgangers: zondag 12 augustus ds Kees Bouman, zondag 19 augustus ds Elly Bakker, zondag 26 augustus ds M. Tuski.

Het weekeinde van 1 en 2 september openen we het nieuwe seizoen, waarbij we op zaterdag de kerkdeuren opengooien en onze aanwezigheid in de wijk willen tonen. We sluiten deze dag af met een barbecue. Zondag 2 september is er een feestelijke startdienst, waarin ds Leo Oosterom voorgaat.

'KidSjes'

Aanleveren van advertenties:
 advertenties@protestant-utrecht.nl
 of telefoneren naar: 030 273 75 40 - www.pgu.nu

Lezer, maar geen abonnee?

Met deze bon verzekert u zich elke maand van actueel Utrechts kerknieuws. Oecumenisch van geest, inspirerende verhalen van stadgenoten en volop aandacht voor de rijke christelijke cultuur van onze stad!

Ja, noteer mij voor € 35 per jaar – tot wederopzegging – als abonnee van *Kerk in de Stad*.

Dhr/mevr/fam. voorletter(s):
 naam:
 straat en huisnummer:
 postcode
 woonplaats:
 telefoonnummer (i.v.m. controle)

Stuur de bon in een gefrankeerde envelop naar

Kerk in de Stad,
 Margaretha van Parmadreef 14,
 3561 SR Utrecht

of stuur een e-mail naar abonnement@protestant-utrecht.nl
 U ontvangt *Kerk in de Stad* per post elke maand thuis.

Digitaal abonnement *Kerk in de Stad*

Een digitaal abonnement is ook mogelijk. De kosten zijn dan € 20,-. Dit is € 15,- goedkoper dan het postabonnement. Voor aanmelding zie: <http://protestant-utrecht.nl/kerkindestad/>

HULPVERLENING

Wilt u uw verhaal kwijt? Iets bespreken? Persoonlijk contact? Wij hebben altijd tijd voor een gesprek of chat.

- Vertrouwelijk
- Anoniem
- 24 uur per dag

TELEFONISCHE HULPDIENST Utrecht
 DAG EN NACHT AANDACHT

030 - 294 33 44 www.telefonischehulpdienstutrecht.nl

AL UW WENSEN IN DEZEN KUNNEN VERWEZENLIJKT WORDEN.

Gansstraat 128-130 te Utrecht
 Telefoon: 030 - 2516955

GEZOCHT

Gezocht: kamer in Utrecht of omgeving voor 18-jarige christelijke studente Algemene Sociale Wetenschappen uit Epe. aniekpannekoek@hotmail.com / 0629898206

Gezocht: huishoudelijke hulp; 1x per maand ongeveer 2-3 uur; goede verdienste/bel Mw. Inderson op nummer 030 - 2732643.

REPARATIE**Klokkenatelier Jan Haasnoot**

Voor al uw klokken, barometers en horloge-reparaties (reparatie en verkoop)

Kees van Bohemenhof 9,
 3544 MC Utrecht.
 Tel: 030-6034247

www.klokken-barometers.nl

Reisboekhandel INTERGLOBE Reisgidsen

Landkaarten (overzichtskaarten en deelkaarten van - bijna - alle landen ter wereld

Vinkenburgstraat 7
 3512 AA Utrecht
 telefoon 030-2340401
www.interglobetravel.nl

Stilte, bezinning of retraite?

Individueel of met een groep? Welkom!

www.bijzonderdebogen.nl
 Maastricht.

GASTOUDER(S) GEVRAAGD

Drie gezinnen uit de regio Utrecht-Vleuten zijn op zoek naar een fijn christelijk opvangadres voor de baby die zij verwachten. De gewenste startdata liggen tussen half nov. 2018 en half feb. 2019.

Ben je gastouder of wil je gastouder worden? Neem contact op via e-mailadres info@parelopvang.nl of telefoonnummer 0345-795112 en we vertellen je graag meer!

Hartelijke groet, Christelijk Gastouderbureau Parelopvang

www.parelopvang.nl

Pauline Res & Hiske Alting

gewaardeerd met een 9,8

alting uitvaarten

06 45 363 220 (dag & nacht)
 Geertekerkhof 3 • 3511 XB Utrecht

ruimte voor afscheid

alting uitvaarten

www.narratio.nl

Het adres voor inspirerende uitgaven, projecten en tijdschriften.

Lauteslager
 makelaars & taxateurs
 Catharijnesingel 100 Utrecht
 030-231 51 86
 ons volledige woningaanbod
www.lauteslager.nl

Prins
 Schoonmaakdiensten

Betrouwbaar
 Prettig
 Professioneel

- Schoonmaakonderhoud
- Glazenwassen
- Gevelreiniging
- Vloeronderhoud
- Opleveringsschoonmaak
- Dieptereiniging

Schaveningstraat 37 • 3534 AS Utrecht
 030-2468870 • www.prins.nl

Ad Voogt fonds in uw testament?

Ook u kunt bijdragen aan de toekomst van de PGU door het Ad Voogt fonds op te nemen in uw testament. Uit dit fonds financieren we projecten die de wijkgemeenten ondersteunen en vitaler maken. Bijvoorbeeld door een missionair predikant te beroepen, of een jeugdwerker in te zetten. Vaak kunnen zulke krachten niet bekostigd worden uit de reguliere inkomsten. Uw geld wordt zo goed besteed voor de toekomst van uw kerk! *Vragen? bestuurssecretariaat@protestant-utrecht.nl* of bel 030 2737 540.

Ik kies voor een afscheid dat écht vertrouwd voelt.

Wilt u dat zij uw uitvaart straks in vertrouwde handen kunnen geven? Kies dan voor een lidmaatschap bij Barbara Uitvaartverzorging. Wij bieden steun, begrip en nemen zorgen uit handen. Zodat uw familie er niet alleen voor staat. Altijd dicht bij u.

030 - 296 66 66 | www.barbarauitvaart.nl

PCB werd opgericht door leden van de Protestantse kerken in Utrecht in 1933

De kernwaarden van onze oprichters zijn voor ons nu nog steeds leidend bij het verzorgen van uitvaarten

Uitvaartleiders: David van de Waal en Manja Scholten

Dag en nacht bereikbaar voor directe hulp na overlijden (030) 262 2244

PCB
 UITVAARTZORG

Meer informatie: pcbuitvaartzorg.nl

PCB UTRECHT
 PCB BILTHOVEN
 PCB NIEUWEGEIN
 PCB VIANEN

Donaudreef 25
 3561 EL Utrecht
 [030] 262 2244

BGNU

INSTALLATIEBEDRIJF VOSSEBELT

Installatiebedrijf Vossebelt B.V. is al **bijna 50 jaar** een vakkundige partner voor al uw werkzaamheden op het gebied van:

- Centrale verwarming
- Luchtverwarming
- Stadsverwarming
- Koeling
- Mechanische ventilatie
- Loodgieters werkzaamheden
- Service en onderhoud
- Verhuur, lease en verkoop CV-ketels
- Ontstoppingswerkzaamheden
- Regeltechniek
- Duurzame energie
- Zonnepanelen

G-SNed UNETO-VNI STEK W ES INSTAL

Pakketboot 5 | 3991 CH Houten | Tel. (030) 2885108 | info@vossebelt.org
 U vindt ons op bedrijventerrein de Meerpaal | **Kijk op onze website www.vossebelt.org**

Alle kerkgebouwen zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Kerkgebouwen aangegeven met *zijn voorzien van een aangepast toilet.

Protestantse kerken binnen de PGU

Blossom
Grave van Solmsstraat 4
Diensten: 11:00 uur
05-08 eten en vieren
19-08 eten en vieren

Domkerk *
Domplein
Diensten: 10:30 uur
05-08 Ds. A. VV. Kuipers, dienst van Schrift en Tafel
05-08 19:00 vesper
12-08 Ds. J. J. Suurmond, dienst van Schrift en Tafel
12-08 19:00 vesper
19-08 Ds. J. van der Werf, dienst van Schrift en Tafel
19-08 19:00 vesper
26-08 Ds. N. J. de Jong-Dorland, dienst van Schrift en Tafel
26-08 19:00 vesper

Haven, De *
Marco Pololaan 185-187
Diensten: 16:30 uur
05-08 17:30 Havenmaaltijd
12-08 Havenanker (aanbedding + bijbelstudie)
19-08 Havenvuur (bijbelverhaal staat centraal)
26-08 Havenanker (aanbedding + bijbelstudie)

kerkdiensten

Jacobijkerk *
St. Jacobsstraat 171
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. G. van Meijeren (Utrecht)
05-08 17:00 Ds. C.P. Bouman (Utrecht)
05-08 19:30 Avondgebed
12-08 Ds. VV. Vermeulen
12-08 17:00 Ds. P.L. de Jong (Rotterdam)
12-08 19:30 Avondgebed
19-08 17:00 prof. H. van den Belt (Woudenberg)
19-08 19:30 Avondgebed
19-08 10:00 Ds. W.M. Dekker (Waddinxveen)
26-08 Ds. VV. Vermeulen, Heilig Avondmaal
26-08 17:00 Ds. VV. Vermeulen

Janskerk, EUG Oek. Studentengem. *
Janskerkhof 26
Diensten: 11:00 uur
05-08 Ds. C. van Steenis
12-08 M. Geurtsen
19-08 Ds. J. Nottelman
26-08 Ds. H. Pals

Johannescentrum *
Moezeldreef 400
Diensten: 10:30 uur
05-08 Ds. Toos Wolters
12-08 Ds. Toos Wolters
19-08 Heleen Ransijn, predikant in opleiding
26-08 Ds. Harry Wim Wierda

Marcus-Nicolaïgemeente *
Nicolaaskerkhof 9
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. Hans Koops
12-08 Ds. Hans Koops
19-08 Ds. Dirk Neven
26-08 Ds. Dirk Neven

Nieuwe Kerk
Bollenhofsestraat 138a
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. Kees Jan Mulder
12-08 Ds. Jan Ouweland
19-08 Ds. Lydia Kansen
26-08 Ds. Dirk de Bree

Oranjekapel *
Amsterdamsestraatweg 441-A
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. Leo Oosterom
12-08 Ds. Cees Bouman
19-08 Ds. E. Bakker, Heilig Avondmaal
26-08 Ds. Marti Tüsken

Tuindorpkerk *
Prof. Suringarlaan 1
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. J. Muis
12-08 Ds. Y. Viersen, Schrift- en Tafeldienst
19-08 dr. R.L. Haan
26-08 drs. J. Greven

Wijkplaats, de
Johan Camphuisstraat 101
Diensten: 10:00 uur
05-08 op bezoek bij Baptistengemeente De Rank,

Grebbeberglaan 13
12-08 Ds. H. J. Zeldenrust
19-08 10:30 op bezoek in Parc Transwijk (Ds. J. E. Riemens), Lomanlaan
26-08 Ds. D. Meijvogel

Wilhelminakerk *
Hobbemastraat 35
Diensten: 10:00 uur
05-08 Gastvoorganger
19-08 Ds. M. van Giezen

Andere kerken

Doopsgezinde Gemeente *
Oudegracht 270
Diensten: 10:00 uur
05-08 10:30 dienst bij de Remonstranten in Geertkerk
12-08 10:30 dienst bij de Remonstranten in Geertkerk
19-08 Ds. Carolien Cornelissen
26-08 Ds. Christine Schlette

Evang.-Lutherse kerk (De Wartburg)
Kennedylaan 16
Diensten: 10:00 uur
05-08 mw. A. van der Schrier
12-08 Ds. W. Smit, Heilig Avondmaal
19-08 Ds. C. van Opstal
26-08 Ds. E. Bakker

Evang.-Lutherse kerk (Hamburgstr.)
Hamburgerstraat 9
Diensten: 10:30 uur
05-08 Ds. J. Wieggers, Heilig Avondmaal
12-08 drs. A. G. Vonk-van den Berg
19-08 Ds. A. A. van den Berg
26-08 Ds. C. van Opstal

Geertkerk, Remonstrantse Gem. Utr. *
Geertkerkhof 23
Diensten: 10:30 uur
05-08 Ds. Martine Wassenaar
12-08 Ds. Ellen de Boom
19-08 Ds. Alleke Wieringa
26-08 Ds. Johannes Magliano-Tromp

Huis van Vrede
Van Kleffenslaan 1
Diensten: 11:00 uur
05-08 10:00 viering met Marokkaans ontbijt
12-08 10:00 viering met Marokkaans ontbijt
19-08 10:00 viering met Marokkaans ontbijt
26-08 10:00 viering met Marokkaans ontbijt

ICF Utrecht Matthéuskerk
Hendrika van Tussenbroeklaan 1a
Diensten: 14:00 uur
05-08 Ds. J. H. Bonhof
12-08 Ds. J. H. Bonhof
19-08 Ds. J. H. Bonhof
26-08 Ds. M. v. d. Poel

Jeruzalemkerk, Nederlands Gereformeerde Kerk
Troosterlaan 65
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. Rolie Barth
12-08 Ds. Han Horsman
19-08 Ds. Rijn de Jonge
26-08 Ds. F. Gerkema

Leger des Heils
Schooneggendreef 27H
Diensten: 10:00 uur
05-08 Majoor Fen A. Nieuwland
12-08 Majoor Fen A. Nieuwland
19-08 Majoor Fen A. Nieuwland
26-08 Majoor Fen A. Nieuwland

Oecumenische onderwegkerk Blauwkapel
Kapeldwarweg 21
Diensten: 10:30 uur
05-08 Ds. Y. Viersen
12-08 Pastor A. van Dam
19-08 Pastor B. van Empel
26-08 Pastor J. P. van der Steen

Oud-Katholieke Parochie Utrecht Ste. Gertrudis
Willemsplantsoen 2
Diensten: 10:00 uur
05-08 Pastoor F. Duivenvoorde
12-08 Kanunnik P. Brommet
19-08 Pastoor B. Wallet, Ontslapen van Maria
26-08 Pastoor B. Wallet

Pieterskerk
Pieterskerkhof 5
Diensten: 10:30 uur
05-08 Ds. D. Ribs
12-08 geen dienst
19-08 Dhr. J. La Grouw
26-08 geen dienst

Torenpleinkerk
Schoolstraat 5, Vleuten
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. I. Otten
12-08 Ds. I. Otten
19-08 M. Brederoo
26-08 Ds. Cornelisse

ziekenhuizen

Diakonessenhuis
Bosboomstraat 1
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. Joke Zwaan
12-08 mw. Ali van de Schrier
19-08 Pastor Willeke Oldenhof
26-08 Ds. Ineke Hajtink

St. Antonius ziekenhuis
Soestwetering 1
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. N.T. Overvliet van der Veen
12-08 mw. C. J. Koek-Straus
19-08 Ds. N.T. Overvliet van der Veen, met koor Gideon
26-08 Ds. C. van Steenis

UMC Stiltencentrum
Heidelberglaan 100
Diensten: 10:00 uur
12-08 Pastor L. Berkhout
26-08 J. Tijssen

Willem Arntsz Huis
Lange Nieuwstraat 119
Diensten: 10:30 uur
05-08 Ds. Lydia Meiling
12-08 Ds. Anton Stegeman
19-08 dhr. Waldy Vastrick
26-08 dhr. Bart van Empel

zorgcentra

Huis aan de Vecht, 't
Costa Ricadreef 9
Diensten: 19:30 uur
03-08 Ds. P.V. Warners

Rosendael
Indusdreef 5
Diensten: 10:45 uur
05-08 woord en tafel, Willemien Winkel
19-08 woord en communie, pastor Paulus van Mansfeld

Swellengrebel
Burg. F. Andreaelaan 100
Diensten: 10:15 uur
05-08 Past. Werker mw. Th. Peereboom; oec dienst
26-08 dhr. G. Krul

Tamarinde
Neckardreef 6
Diensten: 10:30 uur
12-08 dhr. van Baarsen
19-08 Ds. Jurjens
26-08 mw. vd Hulst-Caspers P.V.W.

Transwijk
Hof van Transwijk 16
Diensten: 10:30 uur
05-08 Drs. J. Bouma - Dhr. A. Van Pelt
12-08 Ds. B. Wallet - Dhr. K. Dekker
19-08 Ds. J. E. Riemens
De Wijkplaats viert mee - Dhr. A. van Pelt
26-08 Ds. M. van Giezen - Dhr. W. Kuijt

Tuindorp Oost
Winklerlaan 365
Diensten: 10:30 uur
05-08 Nine Meynen, Schrift en Tafel
12-08 Peter Koper
19-08 Ali van der Schrier
26-08 Phil Jacobs

Zuylenstede
Perudreef 8
Diensten: 10:00 uur
05-08 Ds. J. E. Riemens - Dhr. K. Dekker
12-08 Drs. J. Bouma - Mw. A. C. Hamakers-Kroon
19-08 Ds. B. Wallet - Mw. M. Breij
26-08 mw. A. Barkmeijer-Dirkzen - dhr. P.C. Borgers

Door-de-week

Getijdegebeden in de Domkerk:
Maandag t/m zaterdag 12:30 uur: middaggebed
Iedere woensdag en iedere zondag 19:00 uur: vespers

Stiltencentrum Hoog Catharijne
Godebaldkwartier 74
Vanaf Utrecht Centraal Station:
Ga vanaf stationsplein (met bollendak) naar entree Hoog Catharijne, ga dan richting Moreseparke en volg de borden met "Stiltencentrum" (uiteindelijk linksaf).

LEESROOSTER

De komende weken vermeldt het leesrooster van het Nederlands Bijbelgenootschap de volgende bijbelgedeelten:

zo 5 aug	Ezeziërs 3:1-13
ma 6 aug	Ezeziërs 3:14-21
di 7 aug	Rechters 4:1-16
wo 8 aug	Rechters 4:17-24
do 9 aug	Rechters 5:1-11
vr 10 aug	Rechters 5:12-22
za 11 aug	Rechters 5:23-31

zo 12 aug	Ezeziërs 4:1-16
ma 13 aug	Ezeziërs 4:17-24
di 14 aug	Ezeziërs 4:25-5:2
wo 15 aug	Ezeziërs 5:3-20
do 16 aug	Marcus 6:45-56
vr 17 aug	Marcus 7:1-23
za 18 aug	Marcus 7:24-30

zo 19 aug	Rechters 6:1-10
ma 20 aug	Rechters 6:11-24
di 21 aug	Rechters 6:25-40
wo 22 aug	Marcus 7:31-37
do 23 aug	Marcus 8:1-13
vr 24 aug	Marcus 8:14-26
za 25 aug	Ezeziërs 5:21-33

zo 26 aug	Ezeziërs 6:1-9
ma 27 aug	Deut 1:1-8
di 28 aug	Deut 1:9-18
wo 29 aug	Deut 1:19-33
do 30 aug	Deut 1:34-2:1
vr 31 aug	Deut 2:2-15
za 1 sep	Deut 2:16-25

Jaarrekeningen 2017 ter inzage

In de vergadering van de Algemene Kerkenraad Groot van 25 juni 2018 zijn de jaarrekeningen 2017 van de Diaconie der Protestantse Gemeente Utrecht en de Protestantse Gemeente Utrecht conform Ordinantie 11-7-1 PKO voorgelegd aan de Algemene Kerkenraad Groot. Beide jaarrekeningen liggen, overeenkomstig het bepaalde in Ordinantie 11-7-2 PKO en artikel 4.3.3 Plaatselijke Regeling, gedurende een week na verschijning van dit blad, dus tot en met 10 augustus 2018, ter inzage op het Bureau PGU (graag even vooraf bellen). Tevens kunnen de stukken worden opgevraagd bij het bestuurssecretariaat van de PGU (Karin Oostenbruggen) p/a Bureau PGU: Margaretha van Parmadreef 14 (3561 SR) Utrecht, tel. 030-2737540, e-mail: bestuurssecretariaat@protestant-utrecht.nl

Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de inzageperiode, schriftelijk of per mail worden ingebracht bij de scriba van de Algemene Kerkenraad, Teunis van Kooten, p/a Bureau PGU.

Open Monumentendag en Culturele Zondag Uitfeest

Ron Helsoot

Op zaterdag 8 september vindt de Open Monumentendag Utrecht plaats. Het landelijke thema is: In Europa. Hiermee wordt aangesloten bij het Europese Jaar van het Cultureel Erfgoed. Wie door Utrecht loopt kan op tal van plekken zien dat de Europese geschiedenis haar sporen in de stad heeft nagelaten. Tegelijkertijd hebben Utrecht en de Utrechters op hun beurt een steentje bijgedragen aan het Europa van vroeger en nu.

In de Domkerk zijn er om 10.30, 11.00 en 11.30 uur korte rondleidingen. Voor wie nog nooit een rondleiding heeft gedaan is dit een kans.

De Stichting Vrienden van de Domkerk is present in de kerk. Het (gratis) Zaterdagmiddagconcert, vanaf 15.30 uur, wordt verzorgd door jong orgeltalent van het Rotterdams Conservatorium: Matthijs Breukhoven, Martien de Vos en Matthijs van der Wilt. DomCafé en DomShop zijn geopend.

Culturele Zondag Uitfeest
Het Uitfeest is de start van het Utrechtse culturele seizoen en duurt dit jaar voor het eerst

een heel weekend, zaterdag 15 en zondag 16 september. Verdeeld over twee dagen is er een mooi programma waarmee het komende culturele seizoen wordt afgetrapt. Op zaterdag is er een open huizen programma en kan het publiek op veel plekken zelf aan de slag. Op zondag verwelkomen onder andere de Stadsschouwburg en Tivoli-

Vredenburg de bezoekers om te genieten van een door hen samengesteld programma. Een weekend boordevol muziek, film, theater, beeldende kunst en literatuur. Het Uitfeest-programma van de Domkerk speelt zich dit jaar buiten af in de Pandhof. U krijgt een voorproefje van wat u het komend seizoen in de Dom op

* Pandhof (foto Wim van der Ende).

cultureel gebied kunt verwachten. Om 14.15, 15.45 en 16.15 uur zijn er korte rondleidingen.

Informatie: <http://www.culturelezondagen.nl/> en www.domkerk.nl. Iedereen is van harte welkom tijdens beide weekeinden.

Spannende avondrondleiding voor kinderen

Ron Helsloot

Wie gaat er mee met een spannende avondrondleiding in de Domkerk speciaal voor kinderen? Dat kan op 21 en 23 augustus, beide keren om kwart over zeven. In de stilte van de avond hebben we de kerk dan helemaal voor ons alleen...

We nemen jullie mee naar de kerkbewoners van lang geleden, naar zwevende engelen, verstopte draakjes en veel meer. Ze voeren je langs hoogte- en dieptepunten uit de geschiedenis van onze mooie kathedraal. Genoeg

om je over te verwonderen! Je hebt al je zintuigen nodig: niet alleen luisteren en kijken, maar ook doen, voelen, ruiken, en aansluitend in het DomCafé kun je ook proeven.

De rondleiding staat open voor kinderen van 7 tot en met 12 jaar met volwassen begeleiding. Tijd: 19.30 tot 21.00 uur, deur open om 19.15 uur. (bruine deur tegenover de Domstraat). Toegang: kinderen en begeleiders vier en een halve euro per persoon. Reserveren vooraf is niet nodig.

* Interieur en exterieur van de 'spannende Domkerk'.

kerk in de stad

IS EEN UITGAVE VAN DE
PROTESTANTSE GEMEENTE
UTRECHT EN VERSCHIJNT
MAANDELIJKS

REDACTIE

Elly Bakker,
Sietske Gerritsen,
Arnold Rietveld
Frans Rozemond
Agnes Stekelenburg

HOOFDREDACTEUR

Peter van der Ros

REDACTIEADRES

Margaretha van Parmadreef 14
3561 SR Utrecht
telefoon 2737 540
e-mail: redactiekerkindestad@protestant-utrecht.nl

Dit blad verschijnt maandelijks op de laatste of eerste vrijdag.

Artikelen en berichten uiterlijk op de maandag van de week vóór verschijning naar:
kerkindestad@protestant-utrecht.nl
Kopij kerkdiensten mailen naar:
preekrooster@protestant-utrecht.nl

WIJKCORRESPONDENTEN

Citypastoraat Domkerk:
Bram Schriever
Eglise Wallonne (Pieterskerk):
Grietje Hofman
EUG Oekumenische
Studentengemeente (Janskerk):
Rik Boonstra
De Haven: Wilma Wolswinkel
Jacobikerk: Francis Boer
Wilhelminakerk: Marian van Giezen
Marcus-Nicolaïkerk: Karin Blaauw
Nieuwe Kerk: Hanneke Monsuur
Johannescentrumgemeente:
Francis Prins
Utrecht West: Jurjen de Pauw
Tuindorpkkerk: Jan Verkerk
Kerk op Zuilen: Marloes Dankers

ADMINISTRATIE

Margaretha van Parmadreef 14
3561 SR Utrecht
telefoon 2737 540
abonnement@protestant-utrecht.nl
Voor een abonnement op Kerk in de Stad vragen wij per adres een bijdrage van 35 euro per jaar in de productie- en verzendkosten. Elk jaar ontvangt u in september een acceptgiro om de betaling te voldoen.

ADVERTENTIES

Margaretha van Parmadreef 14
3561 SR Utrecht
telefoon 2737 540
Tarief op aanvraag, sluitingstijd tien dagen voor verschijning.
Aanleveren van advertenties:
advertenties@protestant-utrecht.nl

BANKRELATIE

PGU - Kerk in de Stad
NL21 FVLB 0699 5436 57

GRAFISCHE VERZORGING

theologische uitgeverij Narratio®,
Gorinchem
www.narratio.nl